

GAZETA LWOWSKA

DZIENNIK DLA DYSTRYKTU GALICYJSKIEGO

Nr. 154 - Rok 132 (3)

Niedziela, 4 - poniedziałek, 5 lipca 1943 r.

DZIŚ: Józefa Kal.
JUTRO: Filomeny

614 samolotów alianckich stracono w czerwcu

Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje z GŁÓWNEJ KWATERY FÜHRERA w dniu 3 lipca:

Na froncie wschodnim przebiegł dzień bez specjalnych wydarzeń bojowych. Ciężka artyleria armii lądowej zwalczała z widocznym dobrym skutkiem ważne pod względem wojennym obiekty w Leningradzie.

Na morzu Śródziemnym niemieccy myśliwcy i artyleria przeciwlotnicza zestrzelili wczoraj 24 samolotów nieprzyjacielskich, wśród nich liczne czteromotorowe ciężkie bombowce. Ogółem stracił nieprzyjaciół na tym terenie 30 samolotów.

Pojedyncze nieprzyjacielskie samoloty nalecały ubiegłej nocy graniczny teren Niemiec zachodnich. Wskutek zrzucenia kilku nielicznych bomb powstały szkody w budynkach.

W miesiącu czerwcu lotnictwo i marynarka wojenna zestrzeliły ponad obszarem Rzeszy i okupowanych terenów zachodnich 614 brytyjskich i północno-amerykańskich samolotów, wśród nich 408 czteromotorowych bombowców.

BERLIN, 3. 7. — Agencja „Telepress” dowiaduje się ze specjalnego źródła następujących szczegółów o sytuacji na froncie wschodnim:

Na różnych odcinkach frontu wschodniego doszło w dniu wczorajszym do wzmocnionej w stosunku do dni poprzednich lokalnej działalności bojowej. Koło przyczółka mostowego rzeki Kubań, w pobliżu Noworosyjska i na północ od ujścia Bubna bolszewicy przeprowadzili znaczniejsze wypadki patroli bojowych, które jednakowoż krwawo się załamały na przedpolu linii niemieckich. Charakterystyczną cechą wczorajszej akcji bolszewickiej był fakt, iż wszystkie wypadki przygotowane były silnym ogniem artylerii i granatników. Należy z tego wnioskujeć, iż dowództwu sowieckiemu zależało na tym, by na szeregu odcinków drogą bojowego rozpoznania uzyskać dokładniejszy wgląd w rodzaj i siłę obrony niemieckiej. — Wszystkie tego rodzaju próby bolszewickie spełzły na niczym. W jednym tylko wypadku udało się strzelcom sowieckim wtargnąć do stanowisk niemieckich. Zanim jednak odnośny batalion zdołał się dokładnie rozgłądnąć w pozycjach wojsk niemieckich, został on doszczętnie rozbity potężnym kontratakiem.

Ze wzmocnionej działalności rozpoznawczej bolszewików należy wnioskować, że dowództwo sowieckie obecnie układa swoje przygotowania do kilkakrotnie zapowiadanej ofensywy letniej. Po stronie niemieckiej oczekuje się z największym spokojem rozwoju zamierzeń bolszewickich i to tym bardziej, że skutkiem drobniagowego przeprowadzonej działalności rozpoznawczej w ciągu ostatnich tygodni zaznajomiono się w grubych zarysach z planami sowieckimi, w związku z czym zdołano również już przeprowadzić odpowiednie przeciwwarunkowania.

Działalność lotnictwa niemieckiego niesłychanie była utrudniona w czwartek z powodu niekorzystnych warunków atmosferycznych. W rejonie kubańskiego przyczółka mostowego samoloty nurkowe i bojowe z bardzo dobrym skutkiem zaata-

kowały stanowiska artylerii sowieckiej, podczas gdy znowu bombowce rumuńskie przeprowadziły pomysłne naloty na zajęte przez wojska miejscowości w rejonie frontu rzeki Mius.

Komunikat fiński

HELSINKI, 3. 7. — Fiński komunikat wojenny z dnia 2 lipca brzmi: Na froncie wschodnim utarczki między oddziałami zwiadowczymi. W czołowej Rukajaervi po walkach stoczonych od 26 do 28 czerwca nalaziono na pobojowisku 350 zabitych bolszewików, tak że łączne straty bolszewików są znacznie wyższe, aniżeli przypuszczano pierwotnie.

Komunikat włoski

RZYM, 3. 7. — Włoski komunikat wojenny z piątku dnia 2-go lipca ma brzmienie następujące:

Lotnictwo nieprzyjacielskie dziesięć nocy ponownie bombardowało Palermo. Wśród licznych budynków, które zostały trafione, znajduje się także pałac królewski. Liczby ofiar spośród ludności jeszcze dotąd nie ustalono.

Artyleria przeciwlotnicza zestrzeliła cztery samoloty, z których jeden spadł koło Romagnoli, dwa do morza przy wybrzeżu tej samej miejscowości i jeden na północ od Sferacavallo. Z Catani i Cagliari zaportowano o nalotach nieprzyjacielskich o nieznacznym rozmiarze. Ponad Catanią baterie dział przeciwlotniczych zniszczyły jeden samolot. W alce z myśliwcami niemieckimi spadły do wody koło Malty dwa aparaty typu Spitfire.

ciowości i jeden na północ od Sferacavallo. Z Catani i Cagliari zaportowano o nalotach nieprzyjacielskich o nieznacznym rozmiarze. Ponad Catanią baterie dział przeciwlotniczych zniszczyły jeden samolot. W alce z myśliwcami niemieckimi spadły do wody koło Malty dwa aparaty typu Spitfire.

Ciężka bomba niemiecka

Dr. Goebbels o metodach angielskich nalotów Papież o ataku na katedrę kolońską

BERLIN, 3. 7. — Trzeba było widzieć zniszczone tereny miast na obszarze rzeki Rhein i Ruhr, aby zrozumieć absurdalność twierdzeń brytyjskich, jakoby wojna powietrzna prowadzona była przeciwko niemieckiej produkcji zbrojeniowej, pisze minister Rzeszy dr. Goebbels pod nagłówkiem „Pomnik solidarności narodowej” w tygodniku „Das Reich”.

Dr. Goebbels opisuje swe osobiste wrażenia, doznane w czasie ostatniej podróży przez zachodni obszar Rzeszy, dotknięty nieprzyjacielskim terrorem lotniczym i dochodzi do wniosku, że nieprzyjacielski sposób prowadzenia wojny usiłuje przede wszystkim godzić w sam środek miast, ponieważ tam spodziewa się znaleźć największą liczbę ofiar, co nie trudno jest poznać z całego planu sytuacyjnego nieprzyjacielskich ataków. Każde dziecko na terenach wojny lotniczej zna się na tym dobrze. W tym też szczególnie należy doszukiwać się powodu, dlaczego w tych zagrożonych prowincjach nienawidź do nieprzyjaciela ożywiona jest płomienią wściekłością i uporczywą zafatygacją, które to oba objawy nie licują zresztą ze zwykłym usposobieniem niemieckiego charakteru ludowego. Tutaj Anglicy nie mogliby liczyć na żadne zrozumienie, gdyby z okazji niemieckich odwetów apelować zamierzali do świata o litość.

W Wuppertal brytyjscy lotnicy terrorystyczni zapalili wpięć bombami wielką część domów, a następnie, jak to dr. Goebbels wyraźnie podkreśla, ostrzeliwali w locie zniżonym bronią pokładową ludność uciekającą z kotliny, w której miasto to jest położone. Gdziekolwiek i kiedykolwiek chciałby ktoś mówić o Anglikach jako o ludziach honoru (Gentleman),

to każdy Niemiec odczuć by musiał potrzebę splunięcia.

CITTA DEL VATICANO, 3. 7. — Papież Pius XII polecił za pośrednictwem kancelarii stanu w Watykanie przesłać depezę do nuncjatury w Berlinie, w której wyraża swą boleść z powodu zniszczenia tutejszej katedry. Nuncjusz berliński otrzymał polecenie wyrażenia władzom kościel-

nym w mieście Kolonii głębokiego ubolewania papieża. Na temat rozmiarów szkód w tutejszym kościele zostały wysłane do Watykanu szczegółowe sprawozdanie oparte na danych ze strony lokalnych władz kościelnych. Nuncjatura przesłała już papieżowi tymczasowy opis spustoszeń. W kołach watykańskich tłum kołoński porównują z tłumem w Mediolanie.

Sukcesy japońskie przy zwalczaniu desantów alianckich pod Rendova

TOKIO, 3. 7. — Komunikat głównej kwatery cesarskiej brzmi jak następuje:

W czwartek japońskie jednostki marynarki i lotnictwa w dalszym ciągu wykonywały swe ataki przeciwko nieprzyjacielowi na terenie wyspy Rendova. Łączne wyniki naszych operacji ze środy i czwartku są następujące:

Zatopiono jeden nieprzyjacielski krążownik klasy „B”, jeden dalszy krążownik klasy „B” ciężko uszkodzono, zatopiono cztery duże kontrtorpedowce, oraz mniejszy kontrtorpedowiec, uszkodzono ciężko jeden dalszy transportowiec.

Stracono co najmniej 77 nieprzyjacielskich samolotów, 31 własnych samolotów nie powróciło do swych punktów oparcia.

TOKIO, 3. 7. — Wydany przez główną kwaterę cesarską komunikat we czwartek po południu stwierdza, że japońskie jednostki marynarki i wojsk lądowych w rejonie Salomonów kontynuują w ścisłym współdziałaniu swe ataki przeciwko jednostkom alianckim, którym udało się w dniu 30 czerwca wysadzić wojska

Wasilewska u Stalina Echa konfliktu polsko-sowieckiego

KRAKÓW, 3. 7. — „Gazeta Ilustrowana” tygodnik dla polskich jeńców wojennych w Rzeszy, donosi, że Stalin przyjął na audiencji komunistkę Wandę Wasilewską, osławioną „przeszką związku patriotów w Moskwie”. Podczas audiencji obecni byli Mołotow oraz samozwańczy „pułkownik” Berling, któremu bolszewicy nadali tytuł „komendanta dywizji polskiej”. Źródła moskiewskie, z których wiadomość ta pochodzi, zapomniały wyjaśnić, jakim to celom służyła konferencja u Stalina. Nie wiadomo bowiem, czy nie miała ona być wstępem do utworzenia przez bolszewików „drugiego rządu emigracyjnego” w Moskwie, który miałby stanowić konkurencję dla poczytnego generała Sikorskiego. Na podstawie dotychczasowej praktyki i przebiegu konfliktu polsko-sowieckiego — dodaje „Gazeta Ilustrowana” — można jednak przypuszczać, że nadal istnieje możliwość utworzenia takiej jacejki.

W tym samym wydaniu „Gazety Ilustrowanej” zamieszczono fotokopię urzędówki moskiewskiej „Izwiestia”, zawierającą głośny atak sowiecki przeciw przedstawicielom emigracji polskiej w Londynie. Przedstawiając czytelnikom swym obecnie sfotografowany oryginalny tekst rosyjski tego elaboratu moskiewskiego, którym swego czasu Stalin rozpoczął agitację przeciw Polakom, nie

mogącym zgodzić się na metody kateńskie, „Gazeta Ilustrowana” pisze dosłownie:

„Nie wątpimy, że cytaty z tego dokumentu dyplomacji sowieckiej „u-motywowane” z istic moskiewsko-żydowską „smykalką” wyświadcza wielką przysługę wszystkim tym polskim „politykom”, którzy kiedykolwiek gotowi byli uwierzyć w przyjaźń Rosji. Jakież bzdurstwa wypisuje towarysz Mołotow! Któż dziś uwierzy, że oficerów w Katyniu wymordowali Niemcy, skoro świat neutralny i sam Sikorski przekonali się, że katem ich było bolszewickie NKWD i że tylko dzięki pomocy Niemców udało się wyswietlić ten okropny mord! Policzek wymierzony Sikorskiemu przez Stalina jest ostatnią przestrogaą dziejów. Żadna Moskwa nie pragnie dobra Polaków, a każda Moskwa dąży do ich zguby”.

Gubernator Martyniki proponuje rokowania

PARYŻ, 3. 7. — Rozgłoszenia wyspy Martyniki podała do wiadomości, że naczelny komisarz wyspy francuski admirał Robert zażądał od rządu Stanów Zjednoczonych wystąpienia delegata celem ustalenia warunków odstąpienia wyspy anglo-amerykanom. W ten sposób admirał Robert chce zaoszczędzić przelew krwi ludności i tak już dotkniętej nieubłagana blokadą anglo-amerykańską.

Konferencja trzech?

LIZBONA, 3. 7. — Jedna z brytyjskich agencji informacyjnych rozszerza pogłoskę, jakoby Stalin zgodził się na propozycję Roosevelta, by spotkać się z nim i z Churchilllem. Podobno o tym donosi „Stalin” w opiewanym piśmie, które zawiadzał Davies z Moskwy do „Waszyngtonu”. Miejsca i terminu spotkania jednakowoż jeszcze nie ustalono i zapewne nie można liczyć na rychłe realizowanie tej konferencji trzech.

na wyspie Rendova w grupie Nowej Georgii na Salomonach. Komunikat brzmi:

Dnia 30 czerwca we wczesnych godzinach porannych jednostki nieprzyjacielskie dokonały wysadzenia wojsk na wyspie Rendova. W następstwie tego nasze samoloty wywiadowe stwierdziły w pobliżu wyspy silną eskadrę nieprzyjacielską, składającą się z krążowników, transportowców i innych okrętów.

Samoloty marynarki cesarskiej dokonały kilku ataków na tę eskadrę nieprzyjacielską i zatopiły dotychczas 6 transportowców, trzy krążowniki i kontrtorpedowce, a poza tym zestrzeliły co najmniej 31 samolotów.

Jednostki marynarki cesarskiej i armii lądowej kontynuują w ścisłym współdziałaniu te operacje ofensywne.

Głos dnia

„Bolszewicy dzisiejsi są zawsze tymi samymi bolszewikami. Technika ich działania nie uległa zmianie, instynkty ich pozostały te same, a metody politycznego przenikania są zawsze identyczne”.

Tymi słowami dziennik portugalski „Novidades” polemizuje z mniemaniem niektórych Portugalczyków, którzy sądzą, że bolszewizm nabrał już oglądy salonowej i stał się trochę mniej niebezpiecz-

nym. Jedynie tylko nie dające się niczym usprawiedliwić sympatie i namiętności polityczne mogły doprowadzić do tego, że albo zadaje się kłam oczywistym faktom, albo usiłuje się ich nie widzieć. „Novidades” przypomina dalej zbrodnię kateńską, stwierdzając przy tym, że odnosi się wrażenie, jakoby w Związku Sowieckim zamario już nawet poczucie hańby tego czynu.

● Po oddaniu przez rząd portugalski międzynarodowemu Czerwonemu Krzyżowi parowca portugalskiego „Lobite“, Czerwony Krzyż rozporządza obecnie ogółem 9-ciu okrętami morskimi. Także portugalskie parowce „Congo“ i „Sfoz de Duore“ przeznaczone mają być do służby w Czerwonym Krzyżu.

● Wulkan Paracutin w Meksyku w dalszym ciągu wybucha silnie i wyrządza ciężkie szkody potokami lawy i deszczem popiołu. Ostatnio rząd dla ratunku bezpośrednio zagrożonej ludności użył samolotów, ponieważ liczne wsie odcięte były strumieniem lawy od reszty świata.

● Brazylijski prezydent państwa dr Vargas zaproponował boliwijskiemu prezydentowi państwa Penaranda oddanie wolnego portu w obrębie znacznego brazylijskiego miasta portowego Santos. Penaranda propozycję tę przyjął.

● Generalny komisarz dla zajętych obszarów holenderskich, główny kierownik urzędu Fritz Schmidt poniósł śmierć wskutek nieszczęśliwego wypadku w czasie podróży służbowej we Francji.

● Zastępca premiera Mihail Antonescu udał się na kilkudniowy pobyt do Włoch.

● Według wiadomości z Meksyku poseł sowiecki w Meksyku Umański przy okazji pewnego wywiadu wyraził się, że Sowieci „uporczywie“ oczekują utworzenia drugiego frontu w Europie.

● W imieniu marszałka Mannerheima poseł fiński w Bukareszcie, Edward Palin, wręczył wicepremierowi prof. Mihail Antonescu order fińskiego krzyża wolności.

● Do Bratysławy przybyła delegacja dziennikarzy włoskich pod przewodnictwem prezesa syndykatu faszystowskich dziennikarzy, dra Umberto Guglielmotti.

● Rząd turecki uruchomił w Unii południowo-afrykańskiej swe zastępstwo dyplomatyczne. Również i Afryka południowa posiadać będzie w przyszłości swe zastępstwo dyplomatyczne w Turcji.

● Na zaproszenie ministra oświaty publicznego dr. Rusta przybył do Berlina rumuński minister oświaty John Petrovici.

● Członkom armii włoskiej wręczono medal pamiątkowy biskupiego jubileuszu papieża.

● Namiestnik włoski w Albanii, generał Parami, udał się specjalnym samolotem do Tetovo, skąd rozpocznie oficjalną podróż inspekcyjną po nowych prowincjach Albanii.

● W radio tokijskim japoński obserwator wojskowy oświadczył: „Jesteśmy obecnie w każdej chwili gotowi do ataku na Australię. Od lutego siły zbrojne Japonii zorganizowały sobie na Pacyfiku swe bazy operacyjne dla nowej akcji. Obecnie ukofoczono wszelkie niezbędne przygotowania“.

● Alfredo Michelsen, który w ubiegłym miesiącu mianowany został ambasadorem Kolumbii w Z. S. R. R., ustąpił ze swego stanowiska.

● W czasie tygodnia przyjaźni anglo-sowieckiej w mieście angielskim Grantham, w nocy zerwano sztandar sowiecki z wieży ratusza.

● Urugwajskie zapasy węgla są na wyczerpaniu. W związku z tym cały problem zaopatrzenia kraju w energię i prąd elektryczny stanął pod znakiem zapytania, tym bardziej iż zapowiedziane z Anglii dostawy węgla nie zostały zrealizowane.

● Od początku wojny aż do dnia dzisiejszego włoskie łodzie podwodne zatopiły ogółem 210 nieprzyjacielskich okrętów wojennych i statków handlowych.

● Wydatki trzech ministerstw sił zbrojnych na rok finansowy od 1-go lipca 1943 do 30 czerwca 1944 roku zostały zatwierdzone, podobnie jak i wydatki włoskiego ministerstwa oświaty i ministerstwa korporacji.

● Według krawczych tu pogłosek, Turcy mający żony narodowości obecnej nie będą mogli odtąd pozostawać już na posadach urzędowych.

● Rumuńska królowa Matka Helena powróciła w piątek do Bukaresztu po odbyciu podróży do Florencji.

● Z Algeru donosi agencja „Exchange“ wiadomość, pochodzącą z miarodajnego źródła, że generał Giraud przyjął zaproszenie formalne prezydenta Roosevelta. Wkrótce odjedzie on więc do Waszyngtonu.

BERLIN, 3. 7. — Korespondent wojskowy DNB pisze: Jeżeli oprze się ocenę obecnej sytuacji wojennej na ostatnich doniesieniach z frontów europejskich i na Dalekim Wschodzie, nasuwają się trzy godne uwagi nowe momenty:

1) na Morzu Czarnym operują od niedawna po raz pierwszy także niemieckie łodzie podwodne. Fakt ten posiada wybitne znaczenie wojskowe. Niewątpliwie nie popełni się błędów, przyjmując, że niemieckie dowódcy zwrócili na ten rejon bacniejszą uwagę. Resztkom sowieckiej floty wojennej i handlowej przebywającym w kryjówkach kaukaskich dano niewątpliwie w ten sposób do poznania, że ewentualne zbliżające się akcje niemieckie na obszarach przytykających do tego rejonu morskiego partię będą jeszcze skuteczniejszą pomocą od strony morza względnie swoboda ruchów nieprzyjaciela zostanie całkowicie sparaliżowana od strony flanki południowo-wschodniej. W każdym razie obecnie niemieckie łodzie podwodnych na tych wodach świadczą o niezmiennym duchu ofensywnym przy równoczesnym wzmocnieniu wszystkich pozycji defensywnych.

2) Ostatnio niemiecki komunikat wojenny doniósł po raz pierwszy o tym, że przeciwko nieprzyjacielskim obiektom okrętowym w rejonie wybrzeży północno-afrykańskich operowała z dobrą skutecznością silna formacja ciężkich niemieckich samolotów bojowych. Podkreślenie okoliczności, że chodzi tu o silną formację, pozwala wnioskować, że lotnictwo Osi w rejonie Morza Śródziemnego pomimo zaangażowania się na innych frontach jest absolutnie w możności tworzenia punktów zaciętych walk, co więcej, że takie punkty już najwidooczniej utworzyło. Oś jeszcze nie ujawniła rzeczywistej siły swego lotnictwa także i na tym obszarze. Przeciwnik, o ile zamierza na tym obszarze przejść do ataku, będzie musiał poprzednio poczynić wysiłki celem uzyskania przewagi w powietrzu. W jakim stopniu te dążenia będzie on w stanie później pogodzić z realną rzeczywistością, to pytanie, jakie w niemieckich kołach wojskowych celowo pozostawia się otwartym.

3) Poza europejskimi kulisami wojny, na Dalekim Wschodzie doko-

nują się poza zasięgiem obserwacji światowej opinii publicznej po stronie sprzymierzeńca japońskiego decyzje, na które wystarczająco wskazują ostatnie ciężkie i skuteczne ataki powietrzne na Port Darwin. Po raz pierwszy jako uczestnik akcji japońskich na wielką skalę figuruje

nie tylko lotnictwo marynarki, ale lotnictwo armii lądowej. Fakt ten pozwala wnioskować, że japońskie przygoławianie ofensywne przeciwko Australii musiały poczynić bardzo dalekie postępy, i że może już w najbliższym czasie staniami w obliczu wielkich wydarzeń, które w cią-

gu jednej nocy mogą nadać wojnie na Pacyfiku całkiem nowe oblicze.

Reasumując to wszystko, obserwator wojskowy odnosi wrażenie, że świat stoi bezpośrednio przed nową, może nawet rozstrzygającą fazą obecnej globalnej wojny

3000 baterii przeciwlotniczych i 1200 myśliwców broni zagłębia Ruhry przed atakami

SZTOKHOLM, 3. 7. — Wzrastające natężenie obrony przeciwlotniczej w zachodnich Niemczech stanowi — według doniesień szwedzkich — szeroko omawiany temat w prasie angielskiej. Droga pomiędzy wybrzeżem Kanału La Manche a zachodniomiemieckim obszarem przemysłowym, jak oświadcza dzienniki angielskie, jest naszpikowana niezliczonymi bateriami dział przeciwlotniczych i reflektorów. Piloti angielscy i północno-amerykańscy przy próbie przedarcia się przez ten zewnętrzny pas obronny natrafiają na coraz większe trudności.

Londyński korespondent „Svenska Dagbladet“ wymienia cyfry, obiegające w angielskich kołach wojskowych, według których dla obrony reńskich terenów przemysłowych skoncentrowano 3000 baterii dział przeciwlotniczych, 2000 reflektorów i 1200 samolotów myśliwskich. W dobrze poinformowanych kołach angielskich — jak donosi dalej przedstawiciel „Svenska Dagbladet“ — przynajmniej, że niemiecka linia obronna „nie jest bezskuteczna“. Londyński „Daily Mail“ przytacza sprawozdania pilotów, powracających do Anglii, według których istnieje „niesłychanie wzmocniona obrona powietrzna“, sięgająca od wybrzeża aż do celu ataków angielskich.

Niemcy — jak pisze dalej dziennik — przesunęli swój zewnętrzny pas obrony powietrznej aż do wybrzeża, wskutek czego bombowce natychmiast po przeleśnieniu wybrzeża belgijskiego dostają się w wir niekończących się walk. Obrona przeciwlotnicza staje się coraz silniejsza im bardziej samoloty zbliżają się do obsza-

ru Ruhry. Są one zmuszone nieustannie się bronić przeciwko olbrzymiej liczbie reflektorów i artylerii przeciwlotniczej. Lekkie i ciężkie działa prowadzą akcje tak długo przeciwko atakującym samolotom, aż nie wycofają się one ponownie poza wybrzeże. Również wielka ilość myśliwców operujących nocą daje się we znaki atakującym. Kilka załóg samolotów angielsko-amerykańskich zaraportowało, jak donosi dalej „Daily Mail“, że ich samoloty jedynie tylko w drodze do celu ataku zostały zaatakowane przez 4—5 myśliwców, operujących nocą.

„Daily Herald“ publikuje sprawozdania pewnego północno-amerykańskiego lotnika, który podjął lot dzienny nad obszar północno-zachodnich Niemiec i na którego rzucili się myśliwcy niemieccy „całymi rojami

12 milionów robotników zagranicznych pracuje w Niemczech

BERLIN, 3. 7. — Z chwilą wybuchu wojny ilość zagranicznych sił roboczych, zatrudnionych na terenie Rzeszy, stale wzrasta. Podczas gdy bowiem na początku wojny notowano jedynie 500.000 pracowników zagranicznych, zatrudnionych w gospodarce niemieckiej, ilość ta do końca maja 1943 r. wzrosła na pokaźną sumę 12.1 milionów. Cyfra ta obejmuje również tych jeńców wojennych, którzy nie przebywają już w obozach, lecz pracują w zakładach dla produktywnej pracy.

Nie uwzględniono natomiast w tym zestawieniu znacznych kontyngentów robotników zagranicznych, rekrutu-

jących się z b. jeńców wojennych, którzy zatrudnieni są poza granicami Rzeszy. We właściwej gospodarce zbrojeniowej umieszczono w 1941 roku około 1,3 miliona pracowników niemieckich i zagranicznych, w 1942 roku 2,8 milionów, a do kwietnia 1943 roku dalsze 1,2 miliona. Ogółem więc przybyło 5,3 miliona sił roboczych.

Dodać do tego trzeba również ilość nowych sił, które pośrednio tylko pracują dla produkcji zbrojeniowej, jak np. w górnictwie, w przemyśle przerabającym surowce, w przemyśle budowlanym, w szeregach organizacji Todt lub też w organizacji Speer. W rolnictwie od roku 1941 przybyło prawie że 4% miliona nowych sił tak niemieckich, jak i zagranicznych.

△ Od kilku dni w terenie pagórkowatym w okolicy m. Martigues w departamencie Bouches de Rhone (Francja) szaleje pożar lasu, którego mimo największych wysiłków nie udało się dotąd ugasić. Dotąd padło ofiarą płomieni trzy hektary lasu użytkowego.

Utworzenie Wielkiego Tokio z 7 milionami ludności

TOKIO, 3. 7. — W czwartek obchodziło Wielkie Tokio swoje urodziny. Na podstawie postanowienia rządowego od tej chwili otrzyma miasto inną nazwę a to ze względu na olbrzymią przestrzeń, jaką zajmuje, t. j. przeszło 570 km. kw. oraz ze względu na prawie 7 milionów swych mieszkańców. Pod względem administracyjnym połączone zostanie miasto z prefekturą Tokio. Jako głowę miasta Wielkiego Tokio powołano dotychczasowego nadburmistrza Szonanu, Odata, który na nowym swym stanowisku pozostaje na szczelbu japońskiego ministra.

Tokio otrzymało swą nazwę dopiero w roku 1869 przez cesarza Meiji. Nazwa dzisiejsza Tokio oznacza to samo co „Wschodnia Stolica“. Posiada ono starą już historię, było bowiem już znane w epoce Kamakura około roku 1200 pod nazwą „Yedo“ to znaczy „Wejście do załoki“, kiedy to wówczas w Kamakurze panowali ówczesni władcy. Kiedy w roku 1889 właściwie Tokio otrzymało miejski system administracyjny, 16 okręgów miejskich zostało już wcielonych do obszaru miasta. Najwyższy stan swego osiedlenia przeżyło miasto w roku 1930, kiedy to nie mniej jak 82 sąsiednie miasteczka i wsi włączone zostały do stolicy. Największe trzęsienie ziemi w roku 1923 nie złamało siły życiowej miasta Tokio. W ciągu zaledwie 10-ciu lat rozbudowało się miasto do dzisiejszej swej wielkości i stało się tymczasem metropolią całej Azji Wschodniej.

Tokio posiadająca dzisiaj 52 szkoły miejskie, z tego 13 szkół i 11 uczelni technicznych, ponadto posiada ono 28 wielkich bibliotek miejskich. Poza tym, że Tokio posiada takie i inne liczne instytucje miejskie, jest ono największym ośrodkiem gospodarczym Japonii a tym samym i Azji

Wschodniej. Tak więc w samym obszarze miejskim Tokio znajduje się nie mniej jak 19.000 większych przedsiębiorstw, podczas kiedy liczba małych przedsiębiorstw oraz rzemieślników dochodzi setek tysięcy. Od czasu wybuchu wojny w Azji Wschodniej zajmuje Tokio szczególne stanowisko,

ponieważ tutaj zbiegają się wszelkie szlaki nie tylko polityczne i wojskowe ale także i gospodarcze z całej wielkiej przestrzeni wschodnio-azjatyckiej. W równej mierze wzrosły też i zadania, wobec jakich znalazła się dzisiaj administracja miasta Wielkie Tokio.

DALSZA LISTA OFIAR KATYŃSKICH

Nierozpoznany wojskowy. List z Siedlec z dn. 27. 12. 1939 r. zaczynający się od słów „Kochany Mieczu“.

WITKOWSKI MARIAN, wojsk. Koperta z listu oraz kartki pocztowe od Anny Witkowskiej w Warszawie.

KROCHMALSKI JAN, wojsk. przed wojną zam. Łódź. Al. Unii Nr 1832. Notatnik i medalik.

GLINICKI STANISŁAW, ppor. Ks. st. sl. ofic.

BUDNER WŁADYSŁAW, ppor. urodz. 1912 r. Ks. st. sl. ofic.

FILIPOWICZ STANISŁAW, por.-lekarz, dr. med. Dyplom Uniwersytecki, bezpl. bilet kolejowy, leg. urz. państw., dowód osobisty, metryki urodzenia dzieci, metryka ślubu, kartki pocztowe, listy, fotografie i medalion.

JANSON EDWARD, ppor. inżynier, ur. 1907 r., przed wojną zam. Oszmiana, ul. Sadowa 80. Znak rozpoznawczy, leg. służbowy, prawo jazdy, upoważnienie wydane przez Starostwo powiat. Oszmiana, kartki pocztowe, wizytówki i św. szczep. w Kozielsku Nr 1164.

JASZCZ MARIAN ZENON, wojsk. urodz. 9. 3. 1907 r. Wyciąg z ks. ludności, prawo jazdy, kartka pocztowa, list i św. szczep. w Kozielsku.

PRZYBYŚZEWSKI MAKARY, wojsk. Świadection, karta przydz. wojennego, list, fotografia z dedykacją: „Dla wspomnień z przeszłości na przyszłość — Irena Gutkowska“ i świad. szczepienia w Kozielsku.

DUDZIŃSKI WŁADYSŁAW, por. Legitymacja Banku Polskiego, 2 kartki pocztowe, kalendarzyk, medalik i św. szczepienia w Kozielsku Nr 1440.

SIKORSKI TADEUSZ, por. Ks. st. sl. ofic., leg. urz. państw., zegarek na rękę i wizytówki

PUSCH SERGIUSZ, wojsk. List, kartki pocztowe i św. szczepienia w Kozielsku.

KACPRZAK FRANCISZEK, wojsk. Legit. Towarzystwa Starachowickich Zakładów Górniczych, zaświadczenie, fotografia z napisem: „Zawiodomiej żonę Wandę Kacprzak Wierzbicki, ul. Iłżecka 36“, ponadto medalik i świad. szczep. w Kozielsku Nr 99.

Nierozpoznany wojskowy. Medalik oraz telegram w języku rosyjskim tej treści: „Zdrowia, mieszkam Szarkowszczyzna, bądź spokojny... Maria“.

PRZYCHODZKI MARIAN, wojsk. nauczyciel. Legit. urzędnicza i listy.

Nierozpoznany wojskowy. List zastawny Nr 364570 Warszawskiego Tow. Pożyczkowego oddz. w Łodzi z dn. 26. 5. 1939 r. na bransoletkę złotą 17 g próby 3.55 zł., legitymacja oficera rezerwy, 2 odznaki wojskowe i list.

KOBYLIŃSKI JÓZEF, ppor. Inż. arch., ur. 22. 3. 1907 r. Ks. st. sl. ofic., dow. osob., pozwolenie na broń, wizytówki, rozkaz wyjazdu, list i medalik.

BARWICZ KAZIMIERZ, wojsk. Listy, kartki poczt., fotografie, medalik.

PILAT FRANCISZEK, ppor. Kartki pocztowe i listy, których nadawcą jest J. J. Pilat, w. Grodzysławice, gm. Rachoń, pow. Tomaszów Lubelski.

LIPOWSKI EDWARD, por. urodz. 10. 10. 1905 r. w Warszawie, urzędnik, zam. przed wojną Warszawa, Aleja Wojska Polskiego 29. m. 55. Legit. urz. państw. Zarząd Miejski w Warszawie, Ks. st. sl. ofic., kartki pocztowe i list pisany w Kozielsku dn. 3. 4. 1940 r.

ZELAWSKI WŁADYSŁAW ppor. inżynier. Ks. st. sl. ofic., prawo jazdy, pozwolenie na broń, przepustka, listy fotografie różniane i medalik z łańcuszkiem.

BUBIK WITOLD, wojsk. ur. 12. 7. 1908 r. w Zembrzydowicach pow. Cieszyn. Dowód osobisty i metr. ślubu.

BUDKIEWICZ IGNACY, kpt. Odznaka 22 p. pp., rozkaz ewakuacji i poświadczenie obywatelskie.

OWCZYŃSKI BRONISŁAW, cyw. nauczyciel, urodz. 9. 2. 1908 r., zamieszkały w Dukułach k/Turmont, Poznański. Ks. oszczędności PKO.

JAKUBOWSKI BRONISŁAW, kpt. Odznaka 74 pp., karta badań, fotografie, książeczka do nabożeństwa, medalik i św. szczepienia w Kozielsku.

ZAJĄC STANISŁAW, wojsk. ur. 3. 5. 1898 r. w Rokoszy, zam. Warszawa, ul. Szara 14. m. 49 (Górnoślaska 27). Ks. PKO., kartki pocztowe i list.

JAGIELLO HENRYK, kpt. Legit. ofic. MSWojsk., wizytówki, kalendarzyk i św. szczep. w Kozielsku.

JACHMAN FELIKS, wojsk. Kartki poczt., wizytówki, odznaka Szk. Podchor. Rez. Piech. i św. szczepienia w Kozielsku.

KŁOS BERNARD, wojsk. Nieczyt. leg. Medal. Niepodległości, dow. osobisty, pozwolenie na broń, wizytówki, leg. uprawniające do 50% zniżki na autobus Poznań—Gołina.

POSPIESZAŁOWSKI WIKTOR, ppor., ur. 1909 m. Znak rozpoznawczy (Lwów), wojsk. prawo jazdy, Ks. st. sl. ofic., przepustka, zaświadczenie, fotografia i 3 kartki pocztowe.

GRADUSZEWSKI EUGENIUSZ, wojsk. Listy, kartki poczt., fotografie, recepty pocztowe i św. szczep. w Kozielsku.

ROMANOWSKI BOLESŁAW cyw. Zaśw. pomocy lekarskiej dla urz. państw. i św. szczep. w Kozielsku.

PASIEKA ADAM, ppor. ur. 29. 10. 1905 r. Znaleziono znak rozpoznawczy.

Tam, gdzie tworzył wielki komediopisarz polski

Niedawno — 26 czerwca — minęło 150 lat od chwili, gdy na ziemi naszej urodził się największy polski komediopisarz, Aleksander Fredro. Bliski On nam nie tylko przez zasługi literackie. Lwowianin przecież i to nie jedynie w pomniku swym przytomny, lecz i pamięcią lat tu spędzonych w dworku swoim tam, gdzie później — w narożniku Senatorskiej i Łeżińskiego — pani Fredrowa-Skarbkowa Dom Akademicki wzniosła. I to także, że z ziemią lwowską całym niemal życiem, a i po śmierci się związał, Fredrowska sadybę, Beńkową Wisznia koło Rudę, 50 km od Lwowa, zamieszkując. Tam Go dla rocznicowego wspomnienia odwiedźmy.

Pałac i park to już nie Beńkową Wisznia się mianuje. Jako samodzielny gospodarczy ośrodek ma to już własne zasłużone imię, głośne w dziele rozwoju ogrodnictwa i sadownictwa: Fredrowem to nazwano. Po Fredrach pozostał na cele zakładu oddany pałac. Na jego ścianie szczytowej hebr Bończa — na tarasie Jednoróg; po drugiej stronie data zbudowania: 1835.

Po ścianach pałacu pnie się wino, a dokoła wszędzie panoszy się zieleni starego parku, pełnego pięknych swoich i egzotycznych drzew. Gdzieś tam bieleje głaz z dawnych ław kamiennych. Gwaro tu niegdyś bywało. Gdy zbyt było głośno, umykał gospodarz, hr. Aleksander i zaszywał się w zacisze na zarosłej wyspie na stawku i tam stwarzał swe nieśmiertelne typy polskiej komedii. Ow stawek — dość zarosły — znajduje się w jarze, na którego brzegu park i pałac.

Całość komponuje się w bardzo miły krajobraz, któremu uroku dodaje jeszcze wieża przy oranżerii (dawne stajnie); podobno ma być ona resztką dawnych obwarowań, w rzeczywistości jednak, przedfredrowskiej doby. Fredrów tutaj już nie ma.

Wszystkich, co w Beńkowej Wiszni wiek swój spędzili, można znaleźć w podziemiach ich kaplicy w kościele rudeckim. Trumny jedna obok drugiej — jest ich kilkanaście, bo i żony i dzieci wcześniej zmarłe. W osłonach cynowych, niewiele się po-

między sobą różniących, czarny dąb.

Na wieku przykrywającym ręką powłokę tego, który swemu rodowi największej przysporzył sławy, owalną szyba świecą gęsto pokapana — świadectwo ludzkiej ciekawości, może jednak nie grzesznej. Kto jednak chce przypomnieć sobie rysy oblicza tak nam dobrze z podobizn znane, a tak czymś bardzo swojskie, może się ich napatrzyć na pomniku w kaplicy. Pomnik ten to ścienne w formach klasycznych utrzymywane odziemne epitafium z czarnego marmuru, pochodzące ze znanego we Lwowie warsztatu Perriera. W białym marmurze u góry jednoróżec herbu Bończa, poniżej w owalu profil poety, pod tym symbolika życia i czynów: spowite w dąb i wawrzyn hełm, miecz, lira i karta z wypisanymi tytułami najgłośniejszych komedii: Zemsta, Śluby Panieńskie, Dożywocie, Pan Geldhab, Cudzoziemczyni, Odlutki i Poeta — a poniżej w złotej literze napis: Aleksander z Pleszowic hr. Fredro, był kapitan generalnego sztabu wojsk polskich i francuskich, kawaler wielkiego krzyża orderu Franciszka Józefa, polskiego krzyża Virtuti Militari, legii honorowej i medalu św. Heleny, były deputat Wydziału Stanów i poseł na Sejm Krajowy, członek byłego Towarzystwa Warszawskiego Przyjaciół Nauk, Akademii Umiejętności w Krakowie, Paryskiego Towarzystwa Historyczno-Literackiego, ur. 20. VI. 1793, zmarł 15. VII. 1876.

Lira i pióro częste były w rodzie Fredrów i tu na pomnikach i tablicach pogrobnych nie brak ich — jest tych nagrobków 9 — w przeważnie tu jednak wawrzyn i Virtuti Militari.

Na pośmiertnej tablicy ostatniego z rodu Fredrów, zmarłego przedwcześnie w roku 1898, wykuto z jego pióra pochodzące pożegnawcze credo i hasło:

Dla ojców pamięci
Wytrwaj w twej pracy!
W dziejach szukaj wzoru!
Herb twój niech będzie
Tarczą od zechęci,
A bodźcem wiara
Z poczcieniem honoru.

„Nauka koło pasiek“

Pszczelarstwo polskie, w szczególności pasiecznictwo jakie się od wieków rozwijało na lwowskiej ziemi, ma piękne a dawne tradycje. Dokumentem jej powagi jest książka z górną lat 300 mająca. Napisał ją ziemianin, zwołany gospodarz, a wpływowy pisarz polityczny, który przez

wiele lat rezydował w dobrach swoich w bliskim Lwowa Komarnie. Tytuł jej: „Nauka koło pasiek z informacji pana Walentego Kackiego anno 1612 w Komarnie u mnie Jana Ostroroga, wojewody poznańskiego spisana“.

We wstępie do swego traktatu

autor pisze: „Między wielką obfitością ziemi Ruskiej y drugich bliskich, dał Pan Bóg y to krajowi temu, że w pszczoły bardzo mnożny, w miody jest bardzo obfity. Dostatek pospolicie leśnictwo robi, y przyrodzona obfitość, wywodzi ludzkie na lada iaką robotę: rzadki dba o porządku y pracowitą koło pożytku sprawę, kiedy mu lekko wszystko do ręki płynie. Toż w Rusi koło miódów się dzieje. Bo iż Pan Bóg iakąś, y na mnożenie pszczoł y na obfitość miodu ziemi tej sposobność, bardzo lada iako koło pasiek chodzą: których kiedyby dobrą sprawą, do przyrodzonej ich ku rozmnażaniu y obfitości skłonności wparto, a cóż to wiedzieć, iako by do tego była wielkość, y iaki nieporównany pożytek.

A ten wszystkie traktat dzieli się na cztery części: pierwsza jest, o obeszczu pasieczników y ich powinności. Druga, o dobrym rządzie w pasiece, y o opatrywaniu pszczoł, przez wiosnę, y część lata aż do roiów. Trzecia, o roiach, y sprawie dobrej koło osadzenia roiów w lecie, za którą i dzieje przynależność pasiek. Czwarta o podbieraniu miodu, y o opatrności koło pszczoł przez jesień, y o zawarciu na zimę“.

Puściznę doświadczeń Kąskiego i Ostroroga przejęły liczne pokolenia pszczelarzy, których współczesna praca wyraża się w obfitej, coraz bardziej rosnącej produkcji setek pasiek i tysięcy uli.

Popularny w staropolskim życiu i literaturze temat pszczelnictwa wszedł później i do sztuki. Często się z nim spotykamy u malarzy i rysowników już od połowy minionego wieku. Zajmował się nim między innymi Brzostowski, Kędzierski i Fałat. Jako przykład reprodukcji rysunek Andriollego z czasopisma „Kłosy“ z r. 1888 przedstawiający tak częsty typ plebana-pszczelarza.

Młodzi poeci lwowscy przed 65 laty

Równie 65 lat temu obchodzone w całym kraju jubileusz Józefa Ignacego Kraszewskiego, złote jego gody z literaturą, wspaniale, uroczyste tak, jak tego dziś już nie umielibyśmy nawet zrozumieć. Ale wówczas Kraszewski nie był rubryką w inwentarzu pamiątek literackich, ale kimś ogromnie żywym, potężnie działającym. Nauczył on czytania powieści, a ci, których obecnie chętnie czytamy, przyszli po nim i dzięki niemu.

Czyż mogło braknąć w chórze uwielbienia głosu Lwowa? Czyż był kiedyś ktoś tak zapalny, tak rwący się do pracy, jak lwowska młodzież? Tedy w r. 1878 przygotowała studenteria lwowska dla Kraszewskiego dar, jaki zazwyczaj składano u stóp jubilatów większej miary, księgę pamiątkową prac swoich. Ukazała się drugiemu dopiero w r. 1879 pod tytułem „Album“. Ale nie należy przypuszczać, że wydano w safian oprawie, bogato ilustrowane ni to — ni owo na welinie ze złotymi brzegami — wręcz przeciwnie: „Album“ Kraszewskiego może aż zanadto tracić lwowską skromnością. Zwyczajny gruby tom z kilkoma niezbędnymi drzeworytami.

Za to zawartość! Jakie prace naukowe — choć to dopiero pierwsze kroki młodości, którzy wpisali się potem na stałe w kronikach zasłużonych. 65 lat... Już trzecia generacja wchodzi w życie, już wnukowie tych, którzy na tych kartach oglądali po raz pierwszy swoje słowa drukowane, odczuwali niewysłowny czar, jaki wywierają rzadki cześć, nawet na tych, którzy poprzysięgli śpiewać jedynie sobie a Muzom...

Oczywiście taka księga akademicka musi być ogromnie serio, zawierając głównie prace naukowe, zwłaszcza, że ława ocenieli rękopisów musiała mieć wysokie wymagania, bo obejmowała najświetniejsze nazwiska uczonych. Większość prac — to historia, gdyż wówczas we Lwowie prowadził seminarium historyczne Ksawery Liske, rzadki, o bardzo rzadki typ uczonego, który umie wychowywać — przyszłych uczonych. Prace swe nadesłali też słuchacze innych uniwersytetów — przyczyniły się waleń do „Albumu“ Kraków, Berlin, Wiedeń, Wrocław, ba nawet Warszawa, chowając się ściśle za mur anonimowy czy kryptonimu.

Czytasz — nagle: niespodzianka! Przez karty uroczystościowo-jubileuszowego almanachu uśmiecha się do ciebie bardzo niepretensjonalna, naprawdę wesoła komedijka, ot: taka sobie jednoaktówka, w sam raz dla teatru amatorskiego, jeno rozpisz rolę i graj! Tytuł: „Konkurenci Panny Eudoksji“. Ile majsterstwa w podpatrzeniu typów galicyjskiego „partykularza“! Nałogowa swatka z lichwiarką w stanie spoczynku, „lube dziewczę“ — Kopicuszek obok poważnej jedynaczki z farszem powieściowych frazesów, sympatyczny hrećkosiej-utrącajusz przy głównym amancie, który jest poetą, a „w cywilu“... aptekarzem.

Ale naprawdę zdziwisz się, czytelniku, gdy obróciwszy kilkadziesiąt kartek ujrzyjś tego samego autora jako tłumacza. Kawalek nie lada jaki! Pierwsza pieśń Iliady dźwięczy polskim rytmem, a rymem ucho pieści. „Alpha“ Homera — iluż ona piewów pociągała, ile razy ktoś, kto chciał wrócić do źródeł naszej kultury, chłonoł ją i... na niej poprzestał! Bóg raczy wiedzieć, czy Homer tak świetnie od startu wyruszył, czy też szkoła, najpieczołowiczej pieśń pierwszą sekcjonując, wraziła nam ją w mózgi i w serca — dość, że tylu ją przetwarzało na swoje od arcymistrza Juliusza Słowackiego do lwowskiego tłumacza Iliady na język podhalański Michała Pawlikowskiego. Nawet ci nieprzeliczani przekładacze, którzy pstrzyli Homera dziwactwami, fałszowali „ludowością“, fryzowali w peruki francuskiego klasycyzmu, wymyślali jakieś „polskie“ heksametry, lub też po prostu młócili zwyczajne bakalarskie tłumaczenie, bo nie byli poetami — na ogół początek Iliady najmniej psuli. Taka to już pieśń o sobliwa.

Brzmi więc nam z połówkowych kart „Albumu“ modlitwa o pomstę i rozkosz bogów — zemsta:

„Usłysz mnie Srebrnoluki, usłysz możny Panie, Co nad Chryzą i Killą

dzierzysz panowanie, Co władasz na Tenedzie, potężny mocarzu! Jeślim kiedy na cześć twą spalił na ołtarzu — Tluste udźce kóz, byków — jeślim ci wystawił — Przybytek, tam twe imię i potęgę sławił — Błagam cię, Smintejczyku, mścij się twymi strzałami — Moich łez na Danaach!“

Tak rozmodlon cały — Wzdłuż morskiego szedł brzegu. Na to syn Latony — Szybkim krokiem z Olim-

Stary gmach uniwersytetu lwowskiego przed 25 laty

serca były w rytm poezji, gorącej jak młodość, szczerzej jak Lwów. Album Kraszewskiego nie był wyjątkiem, nie mógł nim być. Tu ballada o złym królu (a pisał ją Puzyra, znakomity — matematyk), tam liryki różne, przeważnie o smutku rozczarowań, o tęsknicy za czymś, co uleciało na wieki itp., jak to zwykle pisało się i pisać się będzie, póki puls ogniem bić będzie o skronie.

Czytasz — nagle: niespodzianka! Przez karty uroczystościowo-jubileuszowego almanachu uśmiecha się do ciebie bardzo niepretensjonalna, naprawdę wesoła komedijka, ot: taka sobie jednoaktówka, w sam raz dla teatru amatorskiego, jeno rozpisz rolę i graj! Tytuł: „Konkurenci Panny Eudoksji“. Ile majsterstwa w podpatrzeniu typów galicyjskiego „partykularza“! Nałogowa swatka z lichwiarką w stanie spoczynku, „lube dziewczę“ — Kopicuszek obok poważnej jedynaczki z farszem powieściowych frazesów, sympatyczny hrećkosiej-utrącajusz przy głównym amancie, który jest poetą, a „w cywilu“... aptekarzem.

Ale naprawdę zdziwisz się, czytelniku, gdy obróciwszy kilkadziesiąt kartek ujrzyjś tego samego autora jako tłumacza. Kawalek nie lada jaki! Pierwsza pieśń Iliady dźwięczy polskim rytmem, a rymem ucho pieści. „Alpha“ Homera — iluż ona piewów pociągała, ile razy ktoś, kto chciał wrócić do źródeł naszej kultury, chłonoł ją i... na niej poprzestał! Bóg raczy wiedzieć, czy Homer tak świetnie od startu wyruszył, czy też szkoła, najpieczołowiczej pieśń pierwszą sekcjonując, wraziła nam ją w mózgi i w serca — dość, że tylu ją przetwarzało na swoje od arcymistrza Juliusza Słowackiego do lwowskiego tłumacza Iliady na język podhalański Michała Pawlikowskiego. Nawet ci nieprzeliczani przekładacze, którzy pstrzyli Homera dziwactwami, fałszowali „ludowością“, fryzowali w peruki francuskiego klasycyzmu, wymyślali jakieś „polskie“ heksametry, lub też po prostu młócili zwyczajne bakalarskie tłumaczenie, bo nie byli poetami — na ogół początek Iliady najmniej psuli. Taka to już pieśń o sobliwa.

Brzmi więc nam z połówkowych kart „Albumu“ modlitwa o pomstę i rozkosz bogów — zemsta:

„Usłysz mnie Srebrnoluki, usłysz możny Panie, Co nad Chryzą i Killą

pu zbierał oburzony — Zabrał sardak na barki, łuk przewiesił na nie, I tak szedł, pociskami wstrząsając w kołczanie, Chmurny jak noc, ponury jak jej ciemne mroki, Usiadł, wielce rozszokowany, opodał zatoki, Napiął srebrzystą strunę i ją ciskał grot. Z początku tylko muły i psy wzięły w obroty, Potem na samych Argów gniewne zwrócił ciosy. Wszędzie, gdzie tylko spojrzeć, paliły się stosy.

Któż był owym młodocianym poetą? Chłopak bardzo przez naturę upośledzony, fatalnie kulawy, ale o płomiennym, romantycznym sercu. Gdy mu ukochana miała rzecz wynieść, że przyjmie jego oświadczenia po przetańczonym walcu — dopiął swego! Doprawdy: furda Demostenes ze swoimi kamikami w gebiel! A jakież laury wyrósł na ścieżkach jego żywota? Nasz komediopisarz i tłumacz Homera zdobył niewiudłą sławę, ale jako jeden z największych uczonych, którzy wykładali na lwowskim wydziale prawa. Sława jego przeszła do pieśni, którą bruk lwowski śpiewał o Morskim Oku, A zwał się — Oswald Balzer. S. P.

Gdy żyto w polu dojrze...

Ileż to już lat wciąż jednakich prac i nadziei na nowy plon minęło, od kiedy nasz pierwszy i największy mistrz słowa i poezji przed czterema wiekami w cieniu swej czarno-leskiej lipy swe pieśni sobótkowe składał — a zawsze, ich piękno jednakie i niezmienną prawdą.

Na dobrą wróżbę tegorocznego zbioru przytaczamy wyjątek z szóstej Pieśni sobótkowej.

„Żyto się w polu dostawa,
I swoją barwą znać dawa:
Iż już niedaleko żniwo,
Miej się do sierpa co żywo.

Sierpa trzeba ozimnie,
Kosa się zejdzie jarzynie:
A wy młodzi noście snopy,
Drudzy układajcie w kopy.

Gospodarzu nasz wybrany,
Ty masz mieć wienie łasiany,
Gdy w ostatek zboża zatnie
Krzywa kosa już ostatnie.

Wtedy gościu bywał u mnie,
Kiedy wszystko najdziesz w gumnie,
A jeśli ty rad odkładasz,
Mnie do ciebie drogę zadasz.“

Jan Kochanowski (1530—1584),

Ksiądz proboszcz w pasiece

rys. Andriolli (1837—1897).

Z DZIEJÓW NAJPIĘKNIEJSZEGO KOŚCIOŁA. — Na tle koronkowej rzeźby frontonu komarzańskiego kościoła, ponad jego głównym wejściem rysuje się we wspólnym ramieniu zwieńczonej tarczą herbową kwadrat podniszczony przez czas marmuru. Na nim niewyraźne już złote znaki literowe. To tablica erekcyjna, napis w języku łacińskim. Zapisano tu na wieczną rzecz pamiętkę, że Mikołaj Ostrogor, podcaży królewski, dziedzic dóbr komarzańskich, kościół ten „przez pamięć na pobożność dziadów na cześć Boską i Boga Rodzicielki, patronki tego miejsca z fundamentów wznosił”. Nie dokończył jednak swego dzieła Mikołaj Komes na Ostrogu, a to z powodu „niebezpieczeństw zagrażających Rzeczypospolitej od jej nieprzyjaciół”, przeto swoim najbliższym do końca je doprowadzić poleca i na to fundusze potrzebne zapisuje.

Gdy to się dokonało, Jan z Tarnowa Tarnowski, arcybiskup lwowski kościół komarzański na wsze czasy ze swej piękności słynący w dniu 10-go września roku 1657 na cześć Błogosławionej Dziewicy Marii poświęcił. Data ta o rok jest młodszą od tej, którą widzimy na rycinie umieszczonej w szczytowym łuku fady — z tego wnosić wypada, że ostateczne wykończenie budowy przypadło dopiero na rok 1658.

STAROŻYTNE HORODYSZCZE DZWINOGRÓD. — Już w starożytnych czasach kolonizacja ziem podolskich postępowała od południa wzdłuż żyznych brzegów Dniestru: od jego ujścia w Morze Czarne aż hen, w górę na Ruś Czerwoną, słynącą ze swej pięknej, czerwonej pszenicy. Wraz z rozszerzeniem się handlu zbożem powstawało coraz więcej osad na ziemiach naddniestrzańskich, które szybko bogaciły się. Osady takie z czasem rozbudowywały się i stwarzały u siebie ożywione targowisko, słynące szeroko i daleko ze swoich stosunków handlowych.

Do takich osad należał niegdyś Dzwinoogród, pięknie położony nad bogato-rybnym Dniestrem, stanowiącym doskonałą, naturalną drogę, łączącą Południe z Północą. Dzwinoogród słynął w dawnych czasach jako targowisko koni, na którym można było nabyć konie różnych ras, począwszy od małego krępego, z grzywą rozwianą „hucuta”, a skończywszy na szlachetnym, siwym arabie.

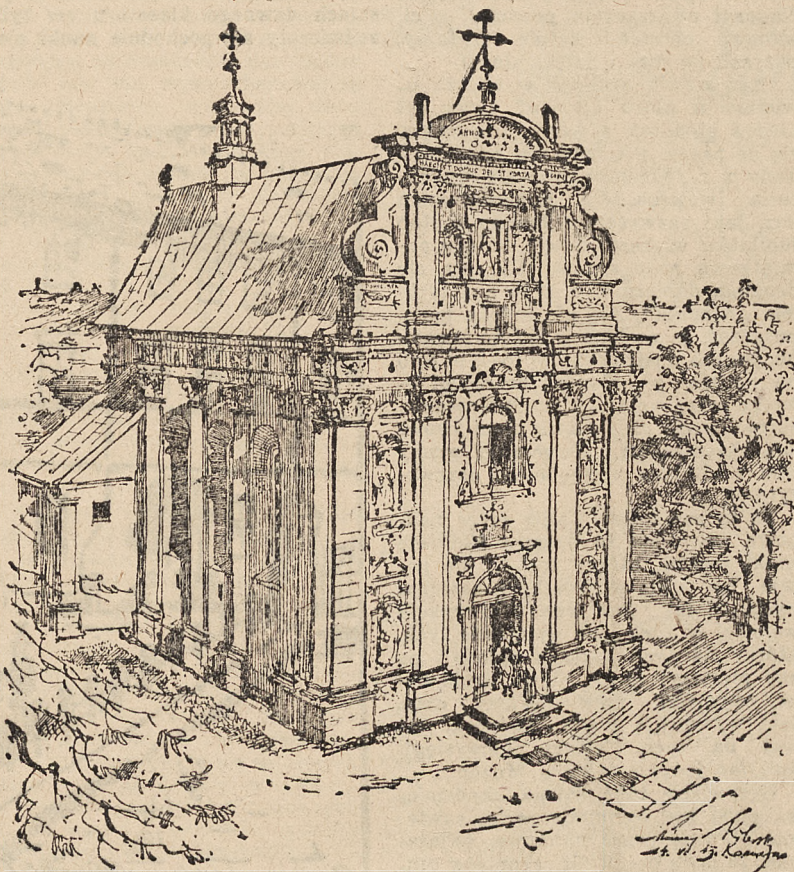
Tutaj na ożywionym rynku Wschód zetknął się z Zachodem. Obok bowiem koni handlowano tu futrami, sukniami hamburskimi, solą i bronią, oraz tęczennymi kilimami wschodnimi i bakalią.

Świetność i bogactwo Dzwinoogrodu jednak budziły pożądanie i chciwość łatwego zdobycia tego, co na przestrzeni wieków spokojny kupiec

zgrupował spokojną pracą. Stąd znajduje się tu kilka większych kurhanów, świadczących, że handel i spokojna praca rozwijały się zawsze w cieniu szczęku oręza.

SPÓŁDZIELNIA „ROLNIK” W BÓBRCE. — Spółdzielnia „Rolnik”

ców. Wynik badania był następujący: zbadano 164 dzieci w wieku przedszkolnym — w tej liczbie było 13 dzieci chorych, 19 żyje w złych warunkach materialnych, 60 w ciężkich, 62 w skromnych, 23 w znośnych. Stwierdzono, że w domu pod-

KOŚCIÓŁ W KOMARNIE

rys. M. K.

istniała w Bóbrce jeszcze przed wojną. Po zlikwidowaniu jej przez bolszewików została ona reaktywowana dopiero w sierpniu 1942. Dziś spółdzielnia liczy 410 członków i prowadzi dział sprzedaży artykułów rolniczo-gospodarczych. Rozwój spółdzielni jest widoczny. Obrót miesięczny osiąga 22 tys. złotych.

Spółdzielnia w Bóbrce jest jedyną na 3 najbliższe gminy zbiorowe. Poza tym w obwodzie bóbreckim istnieją także same spółdzielnie w Dawidowie i Starym Siole. Z chwilą kiedy powstana spółdzielnia w najbliższych gromadach (Wołowe, Łanki, Hucisko, Chlebowice, Sokołówka), projektuje się przekształcenie spółdzielni bóbreckiej na hurtownię.

STAN ZDROWOTNY DZIECI W BRZEŻANACH. — Z ramienia P. K. Op. w Brzeżanach w maju i czerwcu b. r. dokonała higienistka przegląd dzieci polskich podopiecznych, zwracając uwagę na ich stan zdrowotny i warunki materialne rodzi-

opiecznych panuje na ogół porządek i czystość.

POL. KOM. OP. W SAMBORZE. — Tuż przy farnym kościele w Samborze stylowy stary gmach, w którym mieści się plebania. W parterze kancelaria P. K. Op. i kuchnia wraz z dużą jadalnią. W niej stoły i ławy, ale przy stole co młodsi klienci tej kuchni z garnkiem czy misą na zewnątrz wychodzą i siadają w kucki na murawie pod białym murem łyżką się zabawiają. Pół tysiąca porcji obiadowej zupy co dzień się tutaj wydaje. Korzystają z tego urzędnicy i inni potrzebujący, a trzy setki dzieci jest tu na dożywianiu, t. zn. poza obiadową zupą z chlebem otrzymują one jeszcze drugie śniadanie, składające się z kawy mlecznej lub mleka odtuszczonego i z kawałka chleba smarowanego marmeladą. P. K. Op. w Samborze ma ponadto na swej opiece 40 dzieci w Starym Samborze i 180 w Łomnej.

Niegdyś w odległych czasach alchemiści, ludzie opanowani gorączką robienia złota, spędzali całe noce na pracy, patrząc z rozgorączkowanymi oczyma w miedziane kociołki, napelnione wrzącym płynem. A dzisiaj stoimy w pełnych światła salach instytutów naukowych i w jasnym promieniu słońca obserwujemy probówkę, jaką nam podaje naukowiec... Złoto! szczerze złoto — sztucznie przez człowieka wytworzone! Czy to cud? Jakaż jego tajemnica? Czy to czarnoksiężska sztuka? Nie! tylko jasny jak słońce oczywisty fakt. Żyjemy już w zupełnie nowym świecie. Dzisiaj można sztucznie „wytwarzać” złoto, ale już tego nikt nie pragnie robić. Fakt oczywisty, jaki nas rzeczywiście interesuje, to: rozbicie atomów — o których wiadomo, że to najmniejsze „ostateczne” elementy wszelkiej materii, a to jest niepomniernie więcej. Oznacza ono bowiem przemianę pierwiastków i prowadzi do wartości wyższych od złota — do uzyskiwania nieprawdopodobnie wielkich ilości energii.

W jakim sposobie się to dzieje?

Podczas rozbicia atomów chodzi stale o rozszepcenie się jądra atomu. Atom, ten najmniejszy składnik pierwiastków chemicznych, składa się z jądra i krążących dookoła niego elektronów, co by — porównując z grubsza — można było porównać do układu słońca i jego planet. Charakter atomu określa wyłącznie jakość jego jądra, podczas gdy otaczające go elektrony są miarodajne jedynie dla elektrycznego ładunku jaki posiadać może atom. Usiłowanie współczesnego badacza atomu iść w tym kierunku, aby zbadać jądro atomu i móc zmieniać jego budowę — gdyż jądro atomu nie jest zjawiskiem jednolitym podobnie jak atom. Protonami i neutronami nazywamy cząstki, które decydują o budowie jądra. Liczba protonów określa rodzaj pierwiastka. Suma protonów i neutronów określa masę atomu, t. zw. ciężar atomowy. Te dwa rodzaje składników jądra są ze sobą bardzo silnie związane i bardzo długo nie udawało się uczynić rozbicia ten związek i przez odjęcie czy też dodanie protonów i neutronów zmienić materię zasadniczą. Dawno już było wiadomym w kołach naukowców, że istnieją pierwiastki, które zawierają w jądrach swych atomów taką ilość neutronów i protonów, że mogą one oddać bez użycia zewnętrznej siły jakąś część składowych budowy jądra. Były to pierwiastki o wysokim ciężarze atomowym, jak rad, tor i uran. Najpierw zaobserwowano to zjawisko u pierwiastka radium i według tego nazwano ten rozkład rozpadem radioaktywnym. Rad wysyła niezwykle bogate w energię promieniowanie i na przestrzeni wielkich czasów przemienia się w ołów. Promieniowanie energii, które działając na organizm mogą wywołać zniszczenie materii, jest charakterystycznym

dla przemiany atomu. Gdyby można było tę przemianę przeprowadzić bardzo szybko, to tę całą energię, która w radium wypromieniowuje w ciągu tysięcy lat, można by uzyskać od razu, równocześnie otrzymując nowy pierwiastek.

W ciągu długich stuleci na próżno trudzili się najwięksi uczeni świata, żeby i w innych pierwiastkach wywołać także tego rodzaju procesy, jakie nazwano radioaktywnymi, albo choćby je przyspieszyć w samym radium. Dopiero w roku 1939 powiodło się dwu niemieckim badaczom wykazać reakcje, przy których ciężkie pierwiastki, jak uran i tor, wskutek oddania bardzo dużych ilości energii w stosunkowo krótkim czasie rozpadają się na lekkie pierwiastki, np. w ksenon i stront. Otóż w czasie tego rozpadu uwalnia się taka właśnie energia, która wystarcza na to, żeby inne pierwiastki i to nie radioaktywne — jak np. glin — doprowadzić równocześnie do rozłożenia i w ten sposób przemienić je w inne pierwiastki. Już na kilka lat przedtem można było za pomocą promieniowania radiowego wywołać sztuczną radioaktywność u niektórych metali. Ale podczas wspomnianych prób udało się po raz pierwszy przeprowadzić przemianę większych ilości materii i wywołać wielkie energie promieniowania. Główny problem fizyki atomowej, a mianowicie w jaki sposób jeden pierwiastek przemienia się w drugi i w jaki sposób podczas bardzo krótkiego czasu, w czasie tej przemiany można uzyskać jak największą ilość energii — został więc rozwiązany w głównych zarysach.

Któż mógł się niedawno jeszcze tego spodziewać, ileż to niewyczerpanej energii zawiera kilogram węgla? Dziś wiemy, że jest jej tam tyle, że w ciągu długich lat milionowe miasto mogłoby żyć tym zapasem energii. Chodzi tylko o to, żeby przemiana atomów mogła się dokonywać w oznaczonym przez uczonych czasie, żeby można było osiągnąć maksimum zużycia energii. I to jest głównym zadaniem jutra — uczynić praktyczny użytek z tego, co określa modne czarodziejskie słowo „rozbicie atomu”.

Stoimy przed realizowaniem odwiecznego marzenia o „robieniu złota”. Urzeczywistniło się ono i to w takim stopniu, w jakim nie przewidywał go żaden alchemista.

Zbiórka makulatury w szkołach

W związku z akcją wydawniczą 1943-44 r. nowych czytanek dla szkół powszechnych, książek rachunkowych, geografii i przyrody daje się odczuć, wskutek masowego nakładu, zapotrzebowanie na znaczne ilości dobrego papieru.

Ażeby przyspieszyć wydanie podręczników, władze szkolne zwróciły się z apelem do uczniów wszystkich szkół w Gen. Gub. o składanie miesięcznie przynajmniej 1 kg starego papieru (czasopism, starych zeszytów, książek, tektury, pudełek po papierosach itd.). Nauczyciele ze swej strony oddawać będą również znajdujące się w szkole niepotrzebne, stare i zużyte zeszyty, przy czym stary materiał, według wskazówek radców szkolnych ma być składany do specjalnych składni.

Dla 50 uczniów w każdym Okręgu, którzy osiągną najlepsze wyniki w zbiorce, zostaną ustalone premie, a mianowicie: zwolnienie od opłat szkolnych na przeciąg 3-6 miesięcy oraz bezpłatny przydział nowych podręczników. Niezależnie od tych nagród dla wychowawców biorących udział w tej akcji przewidziane zostaną również specjalne premie.

× Próby podejmowane ze stłony brytyjskiej, zmierzające do założenia w północnym Iraku plantacji gumy, dotychczas nie doprowadziły do pożądanego wyniku, ponieważ drzewa gumowe użyte na plantacjach, okazały się jako niestosowne. Wyniki dodatnie w znacznie późniejszych okresach uważa się tylko za możliwe pod tym warunkiem, jeżeli Anglicy założą w przyszłości bardzo kosztowne urządzenia irygacyjne.

△ Celem zwalczania malarii, która z powodu braku środków leczniczych silnie się w Turcji znów wzmożła, Niemcy oddały Turcji 3000 kg adre-driny.

Lipiec rolnika

W zakresie organizacji gospodarstwa już obecnie czynić należy odpowiednie starania w kierunku zapewnienia sobie materiału siewnego niezbędnego do zasiewów jesiennych.

W dziedzinie produkcji roślinnej nie wolno przede wszystkim zaprzestać energicznej walki z chwastami. Musimy je niszczyć, nim zdążą się rozmnożyć. Ścięte chwasty składa się na stosach kompostowych.

Na skoszone łąki i pastwiska puszczamy włóki gąsienicowe celem rozładowania łąk. Pogardzane przez bydło kępy trawy zostają skoszone. Sprzątnięte użytki zielone nawozimy gnojówką, przy czym rozlewać ją należy równomiernie po całej powierzchni.

Zbliża się już sprzęt rzepaku i traw nasiennych. Wkrótce po nich gotowe będą do zbioru pierwsze zboża ozime. Wszystkie ścierniska należy podorywać możliwie wcześniej. Dlatego podkładanie ścierni rozpoczynamy jeszcze między stykami, aby w ten sposób zachować wilgoć glebową, a zapobiec wysychaniu ziemi, tym samym więc spadkowi jej urodzajności. Po wzięciu chwastów, tj. w 8-14 dni po podorywce puszczamy brony oraz ich zniszczenia. Pola bardzo zaperzone trzeba kilkakrotnie, w odstępach mniej więcej 10 do

12-dniowych, podorywać i bronować. Skutkiem stałego niszczenia części naziemnych roślin korzenie powoli giną i tracą swą żywotność. Opróżnione użytki możliwe szybko należy ponownie obsiać ozimymi roślinami pastewnymi.

Mieszanki pastewne w żadnym wypadku nie mogą się zesterzać, tracą bowiem na wartości pastewnej. Paszę należy kosić wówczas, gdy jest zielona. Czego nie zdąży się skarmić inwentarzem, wędruje do zbiorników kiszonkowych. Warunkiem udania się kiszonki będzie zawsze pocięcie materiału na krótką sieczkę, dokładne ubicie oraz hermetyczne zamknięcie zbiornika czy dołu kiszonkowego. Używając gliny jako materiału do przykrycia, należy pamiętać, iż łatwo wysycha, pęka i przepuszcza w ten sposób powietrze do wnętrza. Okrywę więc z gliny na zbiornikach i dołach kiszonkowych trzeba utrzymywać zawsze w stanie wilgotnym.

W dniu deszczowe odchwaszczamy rowy. Wydobyte chwasty wędrują również na komposty.

Chcąc zwierzęta nasze równomiernie dobrze żywić przez całą zimę, musimy układać preliminarz pasz, umożliwiający celowy rozdział sprzątniętej już i oczekiwanej jeszcze paszy. Sprzątnięte wczesne ziemniacz-

yska stanowią doskonałe pastwisko dla naszych świń, wyszukujących i dobrze wykorzystujących pozostałe ziemniaki. Na ścierniska rzepakowe i zbożowe wypuszczać należy także gęsi, kaczki i w ogóle cały drób.

Ze wszystkich pomieszczeń inwentarskich stojących obecnie próżno, usuwa się nawóz i składa na gnojowni. Światło i powietrze mają zapewnić dostęp do otwartych budynków. Bie-li się ściany i oczyszcza żłoby. Ze wszystkich kątów wymieść należy pajęczyny i brud. Czystość i dezynfekcja najlepiej zapobiegają wszystkim chorobom i zarazom.

W pasieca do rojów posiadających słabą lub zbyt starą królową dajemy młodą matkę z dobrej hodowli po uprzednim usunięciu starej. Poroje posiadają często kilka młodych królowych. Starannie trzeba je zbadać przed osadzeniem w nowych ulach. Słabe roje łączymy, silny tylko bowiem oplaci przetrzymywanie.

W sadach i warzywniakach podpieramy oraz podwiązujemy gałęzie obciążone nadmiernie owocem. Obficie owocujące drzewa posiadają duże zapotrzebowanie wody, dlatego musimy je podlewać. Stale przekopujemy tarce wokół drzew. Między grzędami trzeba ciągle motyczyć. Rośliny uprawne winny wykorzystać wszystkie substancje odżywcze, dlatego nie wolno tolerować chwastów.

Spichrze zbożowe są próżne przed

żniwami. Stanowi to okazję do przeprowadzenia dokładnych porządków, które winny obejmować wszystkie zapomniane stałe kąty i zakamarki. Wyreperować należy wszystkie uszkodzenia w podłogach. Nory mysie i szczurze zatkać się tłuczonym szkłem od góry zaś przybijać się kawałek blachy. Dzięki usunięciu wszystkich resztek ze spichrzów uniemożliwia się żywienie i bytowanie wółka zbożowego.

Pola ziemniaczane należy starannie obserwować. W wypadkach pojawienia się stonki ziemniaczanej powiadomić natychmiast agronoma lub najbliższy posterunek policyjny.

W ogrodach i na polach zjawiają się obecnie gąsienice bielinka kapustnika. Młode gąsieniczki i jajka winno się zbierać i niszczyć.

Na zakończenie parę słów o maszynach. Wszystkie maszyny i narzędzia potrzebne w okresie żniw i upraw jesiennych przeglądamy już obecnie i poddajemy koniecznym naprawom. Podczas żniw bowiem re-peracje stanowią tylko przeszkodę, wszak nie ma na to czasu ani robotników. Winniśmy także sprawdzić, czy płachty do sprzętu rzepaku znajdują się w porządku i nadają się do użytku.

Dla użytku naszych rolników, pilnych czytelników „Gazety Lwowskiej” przedrukowaliśmy z Nr 27-go czasopisma „Rolnik”

Początek 22.00

Koniec 4.00

ALARM LOTNICZY

10-sekundowe sygnały

ODWOLANIE

długi sygnał 1-minutowy

Wpisy do szkół powszechnych

Miejski Urząd Szkolny podaje do wiadomości: wpisy do polskich szkół powszechnych Lwowa odbędą się we wszystkich szkołach od dnia 1 do 6 lipca br. włącznie, codziennie od godziny 9 rano do 12 w południe w kancelariach szkolnych. Wpisom podlegają dzieci urodzone w latach 1930—1936. Przy wpisach do klasy I należy przedłożyć metrykę chrztu.

Nowa szkoła średnia we Lwowie

Od 1-go września br. zostanie we Lwowie otwarta czteroletnia średnia szkoła gospodarcza. Program szkoły będzie odpowiadał programowi niemieckich szkół średnich. Absolwenci szkoły gospodarczej we Lwowie będą mogli studiować nauki gospodarcze i prawa na niemieckich uniwersytetach i wyższych szkołach rolniczych. Ponadto będą oni mieli możliwość ubiegać się o tytuły akademickie I. stopnia oraz o dyplom doktora nauk politycznych.

Dyżury aptek

Służbę nocną i niedzielą od poniedziałku 5. VII. wieczora do poniedziałku 12. VII rana pełnią następujące apteki: ul. Żółkiewska 116, ul. Janowska 2, ul. Gródecka 81, pl. Prusa 3, ul. Halicka 19, ul. Łyczakowska 155 i pl. Teatralny 11.

Gramy na Lublin

Dziś w trzecim dniu wyścigów lubelskich kasy totalizatora lwowskiego w Galerii Mariackiej i na Persenkówce są czynne w przedsprzedaży od 11-ej do 13-ej i od 14.15 w czasie wyścigów. Wstęp na tor 2 zł. Bufet czynny.

Na P. K. Op. złożyli

Klasa IV a szkoły powsz. Benedyktynek 14., z okazji zakończenia roku szkolnego zł. 110.

Szydlikowski Jerzy, za dobre świadectwo zł. 20.

Lwów pamięta o jeńcach

W okresie 15—30 czerwca złożyli w Delegaturze R. G. O. (Referat Poszukiwań Zaginionych) Lwów, Sobieskiego 15 na pomoc dla jeńców nast. ofiary pieniężne:

Spółdzielnia zakupu i zbytu w Janowie Lwowskim 100 zł, ludność polska gromady Winniczki 945.20 zł, D. A. 50 zł, N. N. zamiast kwiatów w 3 rocznicę śmierci Jerzego 30 zł, młodzież Polskiej Szkoły Handlowej w Winnikach z okazji Imienin ks. katechety Władysława Pelca 275 zł, E. Jabłoński 30 zł, Muszka z okazji Imienin P. Piotra Müllera 30 zł, kl. VI Szkoły Powszechnej przy ul. św. Zofii 31 — 85 zł, z okazji zakończenia roku szkolnego kl. V b Szkoły nr 22 — 100 zł, pracownicy f-my arch. De Cet 677 zł, M. Z. 100 zł, M. S. 20 zł, Zb. Świdorski 44 zł, polska ludność Biłki Szlacheckiej 424 zł.

Prosimy o podanie obecnych adresów PP.: Stanisławów: Axtmayer Matylda, Długacz Wincenta, Długosz Wincenta, Doroszowa Wanda, Eibel Leonard, Herman Franciszek, Horszowska Apollonia, Kanarek Anna, Kempa Antonina, Kotik Janina, Kraushar Eugenia, Młotkowska Wanda, Moszyńska Janina, Ossowska Maria, Podolska Kazimiera, Sracha Helena, Stark Henryk, Tonas Sonia, Zwierowicz Mieczysław (Słobnik Saliny), Stryj: Lachowicz Gizela, Jurkiewicz Aleksandra, Plodzień Lesław, Puzio Marek (Szutowa), Tarnopol: Czopp Leopoldyna, Godzicka Jadwiga, Fischer Józef, Frankel Ryszard, Gurówna Maria, Kaczowska Zofia, Kaszak Wiktor, Münzer Ewa, Taffet Józef, Lasek Władysława (Tatarów), Hubertowa Mór (Thüste), Sumpf Maria (Thüste), Hillich Walenty (Ułówek), Nehrebecka Maria (Ustrzyki Dolne).

ZE SREBRNEGO EKRANU

Roxy: „Ich wać“

Tętem tej dobrej komedii muzycznej jest dość oryginalne zagadnienie. Mianowicie zdolny, lecz młody kompozytor, Helmer (Albert Matterstock) ożenił się ze sławną śpiewaczką Brandt (Lizzi Waldmüller) i jako taki tylko jest znany. Ambicja jednak nie pozwala mu korzystać tylko z cienia sławy żony, toteż wysyłając do wydawcy nową operetkę podpisuje pod nią swego przyjaciela malarza Kentera (Rudolf Platte), który nie ma zielonego pojęcia o muzyce. Ten się zgadza na wszystko i dzięki szczęśliwemu przypadkowi przez niego podany rękopis zostaje przyjęty wydawnictwem i natychmiast sprzedany teatrowi gdzie występuje Brandt. Nową operetką są wszyscy zachwyceni, toteż dyrektor chce ją wystawić tylko przy udziale Brandt, która po domyśleniu się autora zgadza się. O tę samą rolę ubiega się jednak subretka Lodzia (Grethe Weiser). Dostaje się ona wreszcie przed oblicze reżyserskiego autora i na nim wymusza obsadę tytułową dla siebie. W międzyczasie malarz dostaje wezwany do dyrekcji celem przeprowadzenia kilku poprawek i w tym miejscu zaczyna się szereg zabawnych komplikacji wywołujących śmiech na widowni. Malarz bowiem, któremu niezastąpione powodzenie uderzyło do głowy, chce być istotnie autorem, kompozytorem i malarzem dekoracji w nowej operetce, co nie kończy się dla niego szczęśliwie.

Gwoździem tej komedii są melodyjne sceny z operetek na wstępie i przy końcu obrazu. Stronę komediową rozwiązuje szczęśliwie para Lodzia-Kenter, gra innych aktorów jest też bez zarzutu. Jedynie Lucie Englich nie została znów tym razem wykorzystana.

Zetes.

nia roku szkolnego kl. V b Szkoły nr 22 — 100 zł, pracownicy f-my arch. De Cet 677 zł, M. Z. 100 zł, M. S. 20 zł, Zb. Świdorski 44 zł, polska ludność Biłki Szlacheckiej 424 zł.

Prosimy o podanie obecnych adresów PP.: Stanisławów: Axtmayer Matylda, Długacz Wincenta, Długosz Wincenta, Doroszowa Wanda, Eibel Leonard, Herman Franciszek, Horszowska Apollonia, Kanarek Anna, Kempa Antonina, Kotik Janina, Kraushar Eugenia, Młotkowska Wanda, Moszyńska Janina, Ossowska Maria, Podolska Kazimiera, Sracha Helena, Stark Henryk, Tonas Sonia, Zwierowicz Mieczysław (Słobnik Saliny), Stryj: Lachowicz Gizela, Jurkiewicz Aleksandra, Plodzień Lesław, Puzio Marek (Szutowa), Tarnopol: Czopp Leopoldyna, Godzicka Jadwiga, Fischer Józef, Frankel Ryszard, Gurówna Maria, Kaczowska Zofia, Kaszak Wiktor, Münzer Ewa, Taffet Józef, Lasek Władysława (Tatarów), Hubertowa Mór (Thüste), Sumpf Maria (Thüste), Hillich Walenty (Ułówek), Nehrebecka Maria (Ustrzyki Dolne).

Słodysz jest zawsze potrzebna

Wojna i jej ograniczenia nie zaprzeczają niczego z tego, co ludzkość w tysiącletnich swego rozwoju jako kulturę stworzyła. Aby utrzymać się przy życiu, staramy się o jarzyny, lecz zabiegliwa gospodyni wraz z warzywami przynosi do domu i kwiat. A gdy wychodzi po kartki bochenek chleba, radaby wrócić także... z ciastkiem.

Lwów, od stuleci znany ze swego przewybornego słodkiego pieczywa, produkuje je i nadal. Tradycję lwowskiego wykwintnego ciastka czynnie przechowuje cukiernia piekarnia przy ul. Wałowej — zasiedziała tam od długich lat przedwojennych. Przedsiębiorstwo to, włączone obecnie w zakres współczesnej gospodarki żywnościowej, dalej prowadzi swą pracę nie obniżając jej pierwotnego poziomu, co ma swą gwarancję w fachowcach pochodzących z dawnej wypróbowanej szkoły lwowskich cukierników.

Takiemu składowi robocznemu i jego kierownictwu współrzednymi są techniczne urządzenia piekarni a nawet surowiec i przydatki. Z materiału przydzielonego przez Urząd Wyżywienia, z zapraw i z przeróżnych dodatków, które udało się przechować jeszcze sprzed kilku lat, powstają ciastka w szerokiej skali postaci i smaków. Idą one przeważnie na stoł okolicznościowych zjazdów urzędowych, a także do ograniczonej sprzedaży.

Zakończenie roku szkolnego w Zakładach Przemysłowych Głuchoniemych

W dniu 30. IV. w Zakładach Przemysłowych Głuchoniemych przy ul. Wasowicza 4, odbyło się przy współudziale przedstawicieli Wydziału Wiedzy i Nauczania, grona nauczycielstwa i uczniów, uroczyste zakończenie roku szkolnego, oraz rozdanie nagród dla najpilniejszych.

Do zgromadzonej młodzieży przemówił w serdecznych słowach ks. katecheta, przedstawiciel władzy oraz dyrektor, którzy podkreślili wartości zdobytej wiedzy i pracy. Praca ta

przy poparciu Wydziału Wiedzy i Nauczania poszła w ustalonym kierunku przez zorganizowanie kursu, który zapoczątkowany 16 stycznia br. dał w dziale krawieckim i stolarskim podstawy fachowej wiedzy teoretycznej i praktycznej. Nauczanie zostało oparte przede wszystkim na pracy w warsztatach, gdzie w życzliwej atmosferze młodzieży (chłopcy i dziewczęta) zapoznana się bezpośrednio z rzemiosłem i uczyła się systematycznie pod fachową i troskliwą opieką.

Henning-Laakoon Naukowe dociekania

Największe skupienie panuje w naukowych oddziałach. Chemiczne laboratorium śledzi bieżące przetworczych prac i ich ostateczne produkty, a przy tym przedsięwzięcie badania w odniesieniu do nowych zagadnień. Wyposażenie tej pracowni odpowiada jej zadaniom; dla laika

osobliwością jest tu ultracentryfuga, która pracuje przy 40.000 obrotów na minutę.

W pracowni biologicznej nieustannie praca kontrolna działań preparatów. Praca ta bardzo złożona. Trzeba z żywego materiału wziętego z wiwarium wyjąć odpowiedni organ, zatopić go w parafinie i przy pomocy mikrotomu ciąć z tego cienkie (0,005 mm) przezroczyste błonki, które dadzą się w mikroskopie przejrzeć. Tak np. wyraźnie widać rozpuszczenie maciernej błony śluzowej u królicy, po zastrzyku progesteronu. Wszystko to zapisuje się, kataloguje, pomnaża doświadczenie, zbiera materiały dla naukowego opracowania. Dla sceptyków dość przekonującym wyda się przykład kapłona, u którego po odpowiednich zastrzykach budzą się utracone objawy płciowe, wyrażając się we wzroście grzebienia aż do 100 proc. pierwotnego pola jego sylwety.

Gdy już preparat uzyskał sankcję biologa i lekarza, gdy zdał egzamin kliniczny, produkuje się go masowo, dając mu formę pigulek, tabletek, płynu — gdy preparat ma się wprowadzić do organizmu przez przełyk; napętnia się nim szklane ampulki, gdy ma być zadany we formie zastrzyku.

I ta praca, sprawna i jak najbardziej ekonomiczna, daje obraz organizacji życia wielkiego zespołu, złożonego z tak wielorakich czynników, operujących przeróżnymi metodami, a poświęconego jednemu celowi — a tym jest przyniesienie ulgi cierpiącym, przedłużenie życia, którego mechanizm tajemnicę umie przejrzeć dociekliwy umysł człowieka.

Po takiej drodze kroczy poważna praca lwowskiej fabryki Henning-Laakoon.

SKŁADAJ DATKI W NATURZE (ODZIEŻ) W POLSK. KOM. POM.

Bilans wiosennego sezonu wyścigów konnych we Lwowie

Minęły już dwa tygodnie od zakończenia wiosennego sezonu wyścigów konnych we Lwowie, dwa tygodnie, w czasie których Lwów gra już na wyścigach lubelskich i w czasie których już po trochu zdołał zapomnieć o tych 13 dniach, w których bez względu na pogodę dążył wytrwale na tor Persenkówki. My zaś skorzystaliśmy z tego czasu by podsumować wyniki poszczególnych dni, i wykazać przynajmniej cyframi bilans stajen, koni, dżokei, trenerów, których wysiłki w równej mierze złożyły się na wysoki poziom tegorocznego sezonu.

Zacniemy jak zwykle od właścieli stajen, będących w przeważnej części równocześnie hodowcami swych koni, dla nich bowiem są przeznaczone wszystkie nagrody rozgrywane na wyścigach. Na pierwszym miejscu uplasował się tradycyjnie, chociaż nie przyszło mu w tym sezonie to z łatwością, właściciel stada Widzów p. Henryk Woźniakowski. Konie z jego bezwzględnie dobrej stajni o doskonałym pochodzeniu i klasie zdobyły ogółem nagród na sumę 64.250 zł. O 10.000 zł mniej zdobyła stajnia p. Budnego z Bychawy, której wygrane wyrażają się w sumie 53.900 zł. Stajnia Suchowola uplasowała się na trzecim miejscu 51.875 zł; za nią stajnia p. Vettera 36.950 zł, na

piątym miejscu Alfreda hr. Potockiego 34.950 zł, dalej stajnia p. Janasza 33.125 zł, następnie stado Czahrów, stajnia p. Skolimowskiego, p. Karlingera i zamykająca pierwszą dziesiątkę najlepszych st. Leszno. Ogółem 27 stajni posiadające konie pełnej krwi angielskiej, półkwi i anglo-araby zdobyły razem nagród na sumę 578.225 zł.

Jeśli chodzi o hodowców, to znów na czele stoją p. Woźniakowski (5.680 zł) i p. Budny (5.452), za nimi Czetwertyńska ks. Zofia, Potocki hr. Alfred, Vetter Brunon, Janasz St. Andrycz, Skolimowski, Broszkiewicz Jan i zamykający pierwszą dziesiątkę Zamoyski hr. Konstanty.

Jeszcze ciekawszym jest zestawienie koni według sum wygranych przez nie w sezonie wiosennym. Jeśli chodzi o konie 4-letnie i starsze, to na czele nich zdecydowanie kroczy Indygenat p. Woźniakowskiego, który sumą 51.750 zł daleko odbiega od następującego po nim Cicerone p. Vettera (27.125 zł). Senior p. Budnego zajął trzecie miejsce (19.125 zł), czwarte dość niespodziewanie Eudymion p. Chatizowa (16.000 zł), piąte Sir p. Budnego (15.250 zł), 6-te Goplana II (14.750), za nią Meloman II, który na ogólną sumę 13.500 zł 12.500 wygrał w gonitwach z płotami, Prawnik wygra-

na 10.000 tylko w gonitwach z płotami plasuje się w zestawieniu na ósmym miejscu. Hassling i Zilda za mykają pierwszą dziesiątkę najlepszych. Record hr. Potockiego zajmuje dopiero 12 miejsce, zaś Kaligula p. Janasza 16-te miejsce.

Klasyfikacja koni trzyletnich przedstawia się następująco: pierwsze miejsce zajmuje Maciek p. Janasza (26.125 zł) przed Sanem II. Alfreda hr. Potockiego, który, mimo że nie przegrał ani jednej gonitwy — ogólną sumę wygranych ma mniejszą. Oba konie, które jak wiadomo w „Derby“ przyszły łeb w łeb, są istotnie najlepszymi spośród tegorocznych trzylatków i sumą wygranych daleko odbiegają od następnych koni. Trzecie miejsce zajmuje bowiem Gaeta (13.750 zł); dalej Izan (13.000), Omen II, Walęt Alegro II, Dariel Escudo i Baf. Jak widzimy, stajnia p. Woźniakowskiego w tym sezonie nie odegrała prawie żadnej roli w trzylatkach, bowiem Escudo zajął dziewiąte miejsce, Organ 26-te a Dardanela 31-e miejsce. Barbakoa natomiast nie odegrała żadnej roli. Ogółem konie czterolatnie i starsze wygrały 343.550 zł, zaś konie trzyletnie 234.675 zł czyli razem 578.225 zł.

W gonitwach arabskich pierwsze miejsce zajęła st. Gumńska, która chociaż jej nie zawsze szczęście dopisywało, jednak potrafiła zagarnąć największe nagrody zdobywając 95.675 zł. Zajmujący drugie miejsce p. Skolimowski zdobył tylko 13.950 zł. Dalej idą st. Łuka, Czahrów i

żurawno. W klasyfikacji koni arabskich trzy pierwsze miejsca zajmują wychowankowie Gumnick Brabant (55.000 zł), Bojar 13.750 zł i Bard 13.000 zł. Po nich uplasowali się Momir, Irak, Jaszmir, a dopiero na 7, 8 i 9-tym miejscu Bramin, Bajrak i Branka II z Gumnick. Ogółem konie arabskie wygrały — 131.850 zł.

Do zwycięstwa koni w dużej mierze przyczynili się dżokeje i j-ńcy, których umiejętności, rutyna i odrobina szczęścia decydowały nieraz o wyniku w wypadku równej klasy dosiadanych przez nich koni. Wśród dżokejów najlepszym okazał się Stefan Michalczyk, który dosiadał koni 46 razy a zwyciężył 17 razy. 13 razy zwyciężył dż. Jagodziński, 8 razy dż. Jednaszewski i dż. Bogobowicz, 7 razy dż. Fomienko, po czterech razy dż. Ustinow i Lipowicz, po trzy razy Janucik i Stasiak, którzy w tym sezonie mało mieli szczęścia. Ani razu nie wygrali dż. Kobitowicz i Wyżgalski.

Z jeźdźców najlepszym był jak zwykle Molenda Stanisław, który na 30 startów 10 razy zajął pierwsze miejsce. Najlepszym jednak stosunkiem startów do wygranych może poszczycić się j. Dylik, który startując 7 razy w gonitwach z płotami 6 razy jako pierwszy minął celownik. Jeźdźcy Kłoszewski i Olejnik zwyciężyli trzykrotnie. Z chłopców najlepszym był Wojtas Stanisław, który 7-mioma zwycięstwami na 20 startów wybija się zdecydowanie na czoło rówieśników, bowiem

zajmujący drugie miejsce Chomicz ma na swym koncie tylko jedno zwycięstwo.

Bilansu nie można zakończyć bez uwzględnienia zasług trenerów. Najlepszym wśród nich okazał się Molenda Michał. 12 koni znajdujące się w jego treningu zdobyły 11 pierwszych nagród. 10 pierwszych nagród zdobył przy pomocy 9-ciu koni p. Chatizow Leon, 9 pierwszych nagród przy pomocy 9 koni Szablewski Wacław, zaś tę samą ilość nagród 10 końmi zdobył trener stajni p. Karlingera Michalczyk Zbigniew, którego brat zajmuje pierwsze miejsce spośród dżokejów. Za tą pierwszą czwórką najlepszych idą dż. Jagodziński trener Czyż, p. Kartatjew tr. Cieślak, p. Zienarski i zamykający pierwszą dziesiątkę trener st. p. Woźniakowski go — Stańczak.

Tak się mniej więcej przedstawia bilans sezonu wiosennego, oparty tylko na suchych liczbach, z których jednak wyciągnięte wnioski są po większej części słuszne. Dodać do niego należy jeszcze bilans wysiłków totalizatorowiczów, wyrażający się cyfrą prawie 6 milionów złotych obrotu totalizatora. Wyścigi na Persenkówce oglądało przeszło 100.000 osób.

Na koniec należy wyrazić uznanie kierownictwu wyścigów za wzorową organizację i za czuwanie nad tym, że przebieg gonitw był uczciwy i nie pozostawiał nic do życzenia.

Zetes.

REPERTUAR KIN
PROGRAM OD 2-8 VII. 1943.

ROXY: „Ich walc” Lissi Waldmüller, Albert Matterstock

STUDIO: „Zapomniana...” Sybille Schmitz, Albrecht Schönhals

SWIT: „W obronie prawa” Elfriede Datzig, Paul Richter

KOSMOS: „Kochaj mnie” Marietta Ródek, Viktor Staal

SATURN: „W szponach namiętności” Lony Marenbach, Ivan Petrovich

ZENTRAL: „Historia jednego kłamstwa” Magda Schneider, Johannes Rieman

BAJKA: „Dr. Crippen na pokładzie” Rudolf Fernau — Rene Deltgen

MUZA: „Marzenie numerowego” Irene v. Meyendorff — Hans Moser

MEWA: „Ucieczka od życia” — Herta Feiler, Attila Hörbiger

FLORA: „Miłość i matematyka” Jenny Jugo, Albert Matterstock

GLORIA: „Awanturnik panny Niki” Jenny Jugo, — Albert Matterstock

PARK: „Lekkomyślna córka” Geraldine Katt, A. Ralph Roberts

WSZYSTKO dla FOTOGRAFII i KINEMATOGRAFII
dostaniesz w firmie
„FOTO-KINO-HAUS”
T. FEDENYSZYN
Lwów, A. Hitler-Ring 9.
Telefon 132-88.

Stale na składzie BATERIE wszystkich fabryk: płaskie, okrągłe, anodowe i baterie do dzwonek. Na prowincję wysyłamy pocztą.

Kommerzialbank A. G.
Afilacja banków
Dresdner Bank, Berlin
Länderbank Wien AG. Wien
KRAKÓW
Adolf Hitler-Platz 44
Telefon 136-40

FILIA WE LWOWIE
Wintergasse 11 (przy placu Smolki) Telefon 299-71/75

BANK DEWIZOWY
Porady we wszystkich sprawach pieniężnych i finansowych.
Od roku 1918 w Krakowie.

KUPNO — SPRZEDAŻ

PRZYJĎ do domu kupię OBRAZY: dokładny opis do Gaz. Lw. nr 25228

SPRZEDAM tanio niebieskiego lisa. Zgłoszenia: Lyczakowska 16, Pracownia Frykatarzy. 25360

GITARA - BANJO do sprzedania. Ogładn od 10—20, Krasieckich 11 a, mieszkanie 6. 25361

INSTRUMENTY MUZYCZNE, przybory „LIRA” KOPERNIKA 10. 3175

MIŁYNSKIE MASZYNY — kamienio, materiały do nakładania kamieni i kamieniarzy, wszelkie przybory miłyńskie dostarczą: „Młynobudowa” — Warszawa, Lwowska 9, tel. 8-18-64

KOSTIUM ELEGANCKI prawie nowy sprzedam, Lwów, ul. Żulińskiego 9 mieszkanie 4 od 4—6-tej. 25509

SPRZEDAM kurtkę, ubranie ciemne prawie nowe, sukienkę wełnianą niebieską, pantofelki czarne nr 37. — Wiadomość od 10—15, Zofii 11 a, mieszkanie 7. 25274

MATEJKO Tretera, SPODEK celowe na 12—16 lat, skarpety dziecięce, kołnierzyki męskie sprzedam Kurkowa 28, m. 5. 25352

KOZA dojna rasowa do sprzedania. Nowej 27. 25345

KUPIĘ 2 siatki do łózek 175x80 — Pelczyńska 8, II. p. m. 12b. 25346

SPRZEDAM wózek dziecienny sportowy, Grunwaldzka 11, I. p. m. 3. 25274

SANDAŁKI dziecięce nowe do sprzedania nr 24—26. Wiadomość: Zadwórzkańska 81, I. p. 25278

SALONIK kupię ewent. stolik, krzesła. Listy Gaz. Lw. 25281

ALUMINIOWE płyty 200x120 — 240x130 cm. pilnie kupię. Listy do Adm. Gaz. Lw. 25285

KUPIĘ eleganckie prześcieradło kołportowe i poszewki duży rozmiar — najchętniej nowe. Wronowskich 10: mieszkanie 9, od 1—4. 25249

KUPIĘ ubranie w dobrym gatunku do użycia. Gaz. Lw. nr 25203

KUPIĘ cały garnitur młocarni czyszczeni, motor ropny w silo od 6—10 konny, miech kowalski, Prydnik, Lubaczów, Galicja. 25230

MOTOR ropny 6 do 10 koni kupię natychmiast. Zgłoszenia Hitler Ring 26—24, Gluchomeski. 25270

GRODOWIEC na Lyczakowie kupię. Listy Gaz. Lw. 25273

KUPIĘ damski rower w dobrym stanie. Lwów, Sapiehy 9 m. 7. 25251

KUPIĘ matynarkę na średniego w dobrym stanie Lwów, ul. Staszica 3 I. p. m. 12 od 1—3 i 6—8. 25203

SPRZEDAM tapczan jasny modny, koldre, poduszki. Breitengasse 15, oficyny, drzwi 14, II. p. od 8—5.

WZMACNIACZ „Telefonik” 3 lam. bardzo amatorski, w pięknej skrzynce, głośno grający, reguluje i gra specjalnie na adapter. Plac Teodora nr 5, mieszkanie 47. 25073

PATEFON WALIZKOWY stan pierwszy sprzedam, ul. Kochanowskiego 79, II. p., mieszkanie 6 a. 25170

KSIĄŻKI powieściowe i naukowe — zbiorowe kupuję. Gaz. Lw. 25187

KUPIĘ wizytowe spodnie dl. od 112 do 114 cm., szerokie, ul. Serbska 4, III. p., mieszkanie 7. 25186

SPRZEDAM krypta maszynę Singera, ul. Halicka 15, III. p., m. 8. 25152

FUTRO męskie (chórze, wierzch popielaty, kołnierzyk krótki krymski — sprzedam. Listopada 36, mieszkanie 6: ganek prawy. 25199

KOSTIUM popielaty na średnią do sprzedania: 2—4 lub 7—miej. Św. Anny 3, m. 19, oficyny. 25154

KUPIĘ deski calowe dębowe i bukowe. Listy do Gaz. Lw. 25054

MAŁY MOTOCYKL do 200 cm. sześć, w dobrym stanie KUPIĘ. Listy do Gaz. Lw. 25000

SPRZEDAM kanapę rozkładaną zastępującą łóżko, obitą zielonym pluszem, czystą w dobrym stanie, dywan strzyżony 2x1,5 m., biurko składowe. Ul. Hoffmana nr 28, m. 5

KUPIĘ zaraz maszynę Singera krypta w dobrym stanie lub inną markę krypta w dobrym stanie. Sobieskiego nr 2, II. p., mieszkanie 12, ganek.

FORTEPIAN pierwszorzędną, krótki krzyżowy prawie nowy, sprzedam: Grotzgera 10, m. 6. 25123

SPRZEDAM patefon walizkowy zupełnie nowy marki rosyjskiej Lwów pl. Strzelecki 10 m. 3. 25122

KUPIĘ płaszcz na średnią — spod futrzany, chętnie sam spod futrzany, tylko w bardzo dobrym stanie. Listy do Gaz. Lw. 25075

SPRZEDAM ubranie wizytowe nowe, płaszcz, sukienkę czarną, wełon żółtobły, srebro deserowe, białe męskie nr 40, obrusy, firanki siatkowe, rakietę tenisową, złotą irchę, Mieczysławskiego 2/7, Lyczaków, 15—17. 25092

PLITY GRAMOFONOWE, KILIM, kupię. Gaz. Lw. nr 24850

KUPIĘ TAPCZAN nowoczesny. Listy Gaz. Lw. nr 24852

PATEFON WALIZKOWY — chętnie rosyjski kupię za 1.000. Oferty do Gaz. Lw. nr 24851

KUPIĘ każdą ilość włosów końskiego (ogony). Listy Gaz. Lw. 24331

LISA SREBRNEGO PIĘKNEGO — sprzedam. Wiadomość przez grzeźność w sklepie tytoniowym ulica Jagiellońska 11. 24781

KUPIĘ używane wieczne pióra i ich części. Loteria nr 810, Lwów — Kazimierzowska 3. 24489

AKCJE kupię. Zapłacić solidnie. Listy Gaz. Lw. 24768

SPRZEDAM znancom krajobraz lwana Truszy 107x77. Oferty z ceną do Gaz. Lw. 3221.

ZŁOTE zęby, bruch stale kupuje lekarz dentysta Winnicki — Lwów, pl. Bernardyński 2. 2382

INSTRUMENTY muzyczne, patefony, płyty, nowe, stare, polamane kupuje stale MUSIK UNIWEERSAL Lwów, ul. Kopernika 5. 23248

ABAŻURY wytw. „Fox” Kraków — ul. Sławkowska 30. 1757

POLECENIA GODNE FIRMY

W KSIĘGARNI — ANTYKARNI A. KRAWCZYŃSKI — Lwów, ulica TRYBUNAŁSKA 13 — sprzedawca i kupno książek nowych, okazjonalnych, antykwarycznych. Grafika, sztuczki.

SKLEP spożywczy Żółkiewska 160. rejestruje na liście kartki chlebowe i produkty spożywcze bez względu na zamieszkanie, również Zuzia nr II. Korda Nykoń. 24667

HENNA czarna do brwi i rzęs — w Kosmetyce, Batorego 9.

PARKIECIARSKIE roboty, cyklinowanie, wykonuje E. Warcaba, ulica Strzelecka 2 (Krakowskie 32). 24138

PEHYDROL do rozjaśnienia włosów w Kosmetyce, Batorego 9. 25254

ZAKŁAD INSTALACYJNY gazowodociągowy. Lwów, Piłsudskiego 19 tel. 263 83 przyjmujemy wszelkie nowe instalacje oraz naprawy gazowe, wodociągowe i centralnego ogrzewania.

CHROMOWANIE — NIKLOWANIE SZUBROWSKI BOIMÓW CZTERY

PROWINCJI na sezon letni polecamy: mucholapki, koperty, papiery pakowe, szpagaty. Po otrzymaniu zamówienia (detal - hurt) wysyłamy towary natychmiast za zaliczeniem pocztowym. Informacje i cenniki wysyłamy. Prosimy adresować: — M. Małkiewicz, Warszawa, ul. Królewska 27, m. 34. 2928

FOTOGRAFUCIE DZIECI w FOTO W. Benesa, ZOFII 2. 3220

BIŻUTERIA SZTUCZNA duży wybór w najtańszej artykłej firmie: JAN SELTENREICH, Lwów, PLAC HALICKI 14. Tamże fachowa naprawa wszelkiego rodzaju zegarków.

STRZYKAWKI LEKARSKIE naprawa szybko wstawiając szczerelinę do szlifowania i zaopatrzonej w podziałkę cylinderek z oryg. szkła jenańskiego firma ADOLF FOTZNER i Synowie, Lwów, Seminarium (SŁOWACKIEGO) 4, Telefon 210—09, 3215

PROSIMY uprzejmie pp. Kierowników Spółdzielni, Hurtowni i Sklepow o nawiązanie kontaktu handlowego z naszą firmą. Wysyłamy natychmiast za zaliczką pocztową arkusze pierwszeństwa i gospodarkę hurtowych D/H „Stero” Warszawa. Em. Plater 35, m. 6, tel. 702—56, v

UWAGA prowincja! Dostarczamy stała artykuły gospodarkę domową po cenach ściśle hurtowych za zaliczką pocztową. D/H „Stero” Warszawa. Em. Plater 35/6, tel. 702—56.

HULAJNOGI KONIE NA BIEGUNACH, ZABAWKI, ZIELONA 1

OLIWA dla dzieci do nabycia w Kosmetyce, Batorego 9 25255

RESTAURACJA — JADALNIA Batorego 18 — Szymona 1 21966

KOSMETYKA — PERFUMERIA w dużym wyborze: prowincja za zaliczeniem: cenniki na żądanie. D/H Kobylński & Perczyński, Warszawa Chmielna 44, telefon 63992. v

DOSTARCZAM wprost z wytwórni artykuły spożywcze jak: babki, ciastorost, kwasek cytrynowy, pierprz, cynamon i inne do wszystkich miast b. województwa stanisławowskiego. Cenniki na żądanie. Przedstawiciel Wytwórni „Jolna” Monasterzyska, Spółdzielnia Rolnicza. 3227

SKLEPY GOSPODARSTWA: TRZEPAKCI pierwszorzędną, tanie — FROTTER, zaprawa do podłóg — MYDŁOGLIN, nam. mydło do prania — POTASZ (soda oczyszczona 98 proc.) w paczkach od 15 do 150 gramów — LUG i soda do prania oraz inne art. gospodarcze poleca ze składu B/H Dr GORSKI & POLANSKI, Lwów, Friedrichów 5 — telefon 215—27. Prowincja za 25 procentową przedpłatą pocztą za zaliczeniem. 3204

WYMIENIAM!!! DOSKONAŁE!!! powie każdy, gdy zapozna się z radami, podanymi w formie zabawnych i tryskających humorem wierszyków, wydanych w serii ilustrowanych książeczek p. n. WESOŁE ELEMENTARZE. Dotychczas ukazały się: 1. Elementarz maszyn i narzędzi rolniczych. 2. Kozł elementarz. 3. Elementarz o krótkach 4. Pezeli elementarz. Elementarze te podają doskonałe rady i wskazówki jak osiągnąć najlepsze wyniki w najprostszy sposób. Cena 1 egz. 1 zł., z przesyłką pocztową 1 zł. 50 gr. Do nabycia w Księgarni M. KO-WALSKI, Lwów, Legionów 19. 3198

KSIAŻKOWY KALENDARZ ROLNICZY na 1943 rok, bogato ilustrowany cena 3 zł. poleca M. KO-WALSKI, Lwów, Legionów 19. Dla od-sprzedawców rabat. Katalog fachowych książek rolniczych wysyłamy bezpłatnie. 3259

SKLEPY SPOŻYWCZE: Budynie najlepszej jakości, olejk, zaprawy i wszelkie inne namiastki spożywcze marki „MANGANT” — „IDEAL” i „ACHTA” po cenach fabrycznych poleca ze składu B/H Dr. GORSKI & POLANSKI, Lwów, Friedrichów 5, tel. 215-27. Prowincja za 25% w przedpłatą pocztową za zaliczeniem.

ROZMAITE

NIEMIECKIE PODANIA Głęboka 18

KONC. BIURO Dr. E. Griega, Sykstuska 14. Tel. 276-26, wykonuje: Tłumaczenia, przepisywania na MASZYNY, PODANIA — wszelkie prace prawnicze, naukowo-techniczne.

ARYJSKIEGO pochodzenia dowody przeprowadza, metryki wydobywa (ze wszystkich krajów) — heraldyk (Sippenforscher) Dr. D. Mudretzky, Kraków, Retoryka 17/4, Wiedeń 110, Türkenschausz. 1. 2914

LEGALIZACJE odpisów METRYK, DOKUMENTÓW i tłumaczeń przeprowadza BIURO zaprzyjaźnione przez Sąd Niemiecki Tłumacza Dra L. Dubasa, Lwów, BRAJEROWSKA (Malzgasse) 10. Telefon 108 65. 8049

STROJENIE nadprawa fortepianów, Artur SMUTNY, Lwów, Supińskiego nr 25 mieszkanie 12, Telefon 215—98.

FORTEPIAN dobrej marki najmiej. miesięczną opłatą Oficerska 34. 25034

PRZERABIAM koldry, materace ul. Lyczakowska 89. Rzeszowski. 24579

PRZEPROWADZKI, przewoź kaa — pianin, FORTEPIANÓW, zwózka wagonów, wykonuje: KOSTYRKA MICHAŁ, Zadwórzkańska 4, mieszkanie 1. Telefon 271-65. 24560

NIKLOWANIE i naprawa wózków KRAKOWSKA 16. v

ROZWODY zgodne, niezgodne, porady, dyplomowany prawnik, obrońca konsyst. Różycki, Warszawa, ul. Wspólna 49, m. 4. 3142

ROLETY DO ZACIEMNIANIA okien dostarcza firma EKES-BETRIEHE W. E. RODE, — Lwów, Kraszewskiego 15. 21517

PRZEPISYWANIE na MASZYNY dokumentów do legalizacji notarialnej. TEUMACZENIA, PODANIA — wypełnianie wszelkich druków, życiorysy, listy KOSZTORYSY techn. BIURO TEUMACZEN — LWÓW — ROMANOWICZA 2 (obok Notariatu)

ADWOKAT konsystorski w sprawach rozwodowych M. Bahrzynski ul. Dąbcańskiej 7, m. 4, godz. 4—6

PRZEPROWADZKI oraz wszelkie roboty kofmy wykonuje tanio. Chrzanowskiej 4, parter lewy, tel. 291-01.

PODŁOGI, okna, drzwi, wykonuje i obrabia na maszynach z dostarczonych desek. Mechaniczna stolarnia Ludwik Kopeć, Lwów, Kochanowskiego nr 128. 25053

AKUSZERKA STOKOWA, ulica ORMIANSKA DWA III P. 12005

FOTOGRAFIE legitymacyjne na PO-CZEKANIU, artystyczne portrety wykonuje najtaniej szybko — pięknie ZAKŁAD ARTYSTYCZNEJ FOTOGRAFII, — Lwów, Żybkiewiczza 21-

ZACIEMNIENIA okien; NAPRAWY elektromotorskie, ślusarskie, kurków wodociągowych i inne tanio wykonuje. Oferty Gaz. Lw. 25280

ZAWIADAMIA się P. T. Klientki, że JANKA i STEFA były pracownicami firmy Janiny Karpowej, Jagiellońska 15, pracując obecnie w zakładzie fryzjerskim, ul. Sobieskiego 4: Falwarków. 25444

BIAŁA suczka owczarka którą pani poszukiwała jest, proszę się zgłosić Legionów 37, II. piętro, mieszkanie 10, Krupiakowa. v

PRZERABIA koldry i materace — wraz z odświeżeniem waty — wlosie nia pracownia pościeli 12 — a ulicą Kopernika cztery. 25463

NIKLOWANIE, KRAWCZKA 16.

ADWOKAT Dr. SROKOWSKI Adam prowadzi kancelarię we Lwowie przy ulicy SOBIESKIEGO 08M — bozna Zielonej. 25349

WÓZKÓW dalszych naprawa i odnawianie Kochanowskiego 4, ślusarnia W PODWÓRZU. 25234

DZIECKO zdrowe od 2—8 lat wezmę za własną. Listy G. L. 25231

ZAKŁAD fryzjerski męsko - damski w b. dobrym punkcie wydzierżawie natychmiast. Gaz. Lw. 25318

SZYJE, naprawiam wszystko, Kocho-nowskiego 102, m. 4. v

WSZELKIE PRZEPISYWANIA NA MASZYNY KONCESJONOWANE BIURO „REKORD” WALOWA 19.

KROJE GOTOWE, PRZEGLĄD MÓD. GRUNWALDZKA 7/11. 3256

LEGALIZACJE odpisów METRYK dokonuje jedyny zaprzys. przez Sąd Niemiecki TŁUMACZ dla jez. LACINSKIEGO, Lwów, BRAJEROWSKA (Malzgasse) 10 I. p. Tel. 108-65

AGENTÓW portretowych na portrety „Semi-Email” poszukuje Zakład Portretowy Nawrocki — Kielce 3173

PENSIJONAT w RABCE wydzierżawie natychmiast wprost od właściciela. Zgłoszenia: Lwów, „Reklama” Sykstuska 21 sub. „Pensjonat”. 25247

LOKALE

POSZUKUJĘ 2 pokoi z kuchnią — z gazem, możliwym półkomfort — w dzielnicy polskiej za zwrotem kosztów. Listy do Gaz. Lw. 25356

WYNAJME za wynagrodzeniem 2 ewent. 3 pokojowe mieszkanie z kuchnią. Łaskawe listy Gaz. L. 25236

POSZUKUJĘ się większego lokalu na magazyn w parterze (ewentualnie z 2 pokojami na biuro) — lokal frontowy ewentualnie w podwórzu z wjazdową bramą — w śródmieściu, okolica Sykstuskiej, Kuściszk. Wiadomość: Sykstuska nr 52, m. 1. 25196

ZAMIENIĘ 3 pokoje, kuchnia, komfort, balkon na 4—5 pokoje z pełnym komfortem I. p. lub parter — okolica Kochanowskiego — Zielona przy tramwaju. Gaz. Lw. 25098

Z WEJŚCIEM od klatki pokój umeblowany dla przyjeźdnego poszukiwana. Listy Gaz. Lw. 24977

POKOJU z użyciem gazu i płynu — w kulturalnym poszukiwana pracująca Polka. Listy Gaz. Lw. 25098

POKOJ dla spokojnego pracującego pana. Kasztelańska 9, m. 1. v

WARSZAWA, Pensjonat, Moniuszki 7, m. 3, w pokojach bieżąca woda.

ZAMIENIĘ 2 pokoje, łazienka, gaz na 1 pokój, kuchnia, gaz. Sykstuska nr 58, mieszkanie 7. 25519

KOLEJARZ poszukuje wspólnego mieszkania. Listy Gaz. Lw. 25516

TRUSKAWIEC poszukuje na 14-dniowy pobyt pokoju z wjtem, — Rychle oferty do Gaz. L. 25514

MIESZKANIE 2-3 POKOJOWE z kuchnią pełny komfort (śródmieście) słoneczne — zamienię za 1 pokój z kuchnią komfort. Sklep „Kwiaty”. Lwów, ul. Krakowska 1. 8. 25266

SOWITE WYNAGRODZENIE za 1-2 pokój z kuchnią, komfort. Listy do Gaz. Lw. nr 25267

SZUKAM WARSZTATU STOLARSKIEGO. Potrzebuje na mieszkanie. — Listy do Gaz. Lw. 25521:

POSZUKUJĘ mieszkanie 3—4 pokojowe z pełnym komfortem — albo wille niedaleko śródmieścia. Listy do Gaz. Lw. 25456

SOLIDNY szuka pokoju w okolicy Sapiehy. Listy Gaz. Lw. 25480:

DWÓCH Niemców (Relchs.) poszukuje 2 pokoje umeblowane z łazienką i gazem, w dzielnicy możliwie spokojnej. Gaz. Lw. 25480.

PRZYJECHAŁEM na leczenie i poszukuję pokoju z utrzymaniem na okres kilku tygodni. Listy Admin: Gaz. Lw. nr 25395:

DO wynajęcia panna pokój umeblowany wraz z użyciem kuchni i gazu ul. Sahajdaczego 14, m. 2, drugi dzwonek z dołu (bożna Krupiar-skie — Lyczaków) v

INŻYNIER żonaty, Polak, szuka małego mieszkania lub samodzielnego pokoju w niezamożnym domku, Oferty Gaz. Lw. 25488:

DOBRE zapłacić za dwa pokoje z kuchnią, gazem, możliwie słoneczną, parter lub I. piętro, okolica Piekarskie, dolnej Lyczakowskiej — najchętniej w prywatnej kamienicy. Listy do Gaz. Lw. 25482

WYNAJME Niemcom duży komfortowy pokój z fortepianem. Wejście niekrepujące. Dworkickiego 50, m. 6

2 POKOJE z kuchnią do wynajęcia. (Chłopińskiego 20 (Wulka). v

POKOJ umeblowany (bez gazu) solidnej pani lub pana do wynajęcia. Bożna Nabelaka 37 a, godz. 6-7 w.

ZAMIENIĘ 2 lub 3 pokoje, kuchnia, gaz, przy placu Św. Zofii za 2 ew. 1 pokój z kuchnią, gaz, najchętniej w dzielnicy pol. — ukr. Listy Adm. Gaz. Lw. nr 25318

2 lub 3-pokojowe mieszkanie odnajmę; pośrednictwo dobrze wynagrodzone; możliwie z gazem. Listy Adm. Gaz. Lw. 25314

MIESZKANIE dla samotnych mężczyzn. Kamieńskiego 6, mieszkanie 12 — przez ganek, Biała. v

POKOJU umeblowanego (możliwie niekrepujące wejście) poszukuje do-brze sytuowany za dobrą wynagrodzeniem. Gaz. Lw. nr 25395:

4-POKOJOWE pełnokomfortowe mieszkanie w centrum zamienię za 2—3 pokojowe poza centrum. Listy Adm. Gaz. Lw. nr 25287

MAŁEŃSTWA

DO KART ROZPOZNAWCZYCH — (Kennkarte) legalizację dokumentów i wypełnienie druków szybko i tanio załatwia Kone. biuro podań i tłumaczeń Dra E. Griega Lwów, Sykstuska 14, I. p., Tel. 276—25. 3233

SZATYŃKA, lat 26, wdowa, zgrabna miła, spokojna, poszukuje pana do lat 35, rzemieślnika do wspólnego życia. Cel matr. Gaz. Lw. 25374

MŁODA, lat 24, szatynka, niezależna wdowa, miła, szuka pana na stanowisku, który by się nią znopte kował. Cel matr. Gaz. Lw. 25373

PANNA z towarzysztwa, niezależna, posiadająca wszystkie walory aby się podołać i być najlepszą towarzyszką życia, trochę gotówki, trzy-pokojowe mieszkanie, szuka swego typu, gentlmana, o prawym charakterze, Polaka, zdrowego, przystojnego, tylko wyższe studia, najchętniej inżyniera od lat 35—45. Listy poważne nianonimowe do Admin: Gaz. Lw. nr 25362

DWAJ młodzi, przystojni, intel. handlowcy, pragną poznać dwie młode, inteligentne, bogate panienki do lat 22. Cel matr. — Dyskretnie i zwrot zdjęć zapewnione. Listy ze zdjęciami do Gaz. Lw. 25072

DROGA korespondencji zawrę znajomą w celu matr. z panem od lat 35—40, wysokim, inteligentnym, subtelnym, muzykalnym, pracującym Polakiem; materialnie jestem niezależna. Listy (tylko nie od żonatych) nadawca proszę G. L. 25032

KTÓRA z pań do 30—40 lat, energiczna do lat 30, zdecydowana się częściowo obciążyć kłopotami kawalera inteligentnego, lat 40, z dobrej rodziny, na dobrej pozycji, który może dopomóc, w uzyskaniu posady. Cel matrymonialny. Łaskawe listy do Adm. Gaz. Lw. nr 25409:

OJCEN dziecku lat 2—7, ładnego, tylko intel. rodziców, równocześnie MEZEM dobrym wdowcy do lat 30 — będzie inżynier przyjeźdn, kawaler lat 39, brunet o łagodnym charakterze. Listy Gaz. Lw. 25407:

PANNA lat 21, brunetka, przystojna, na posadzie, z posagiem z braku znajomości pozna pana z wyższym wykształceniem do lat 35. Żonaci, rozwiedzeni, separowani wykluczeni. Cel matr. Listy Gaz. Lw. 25408:

INTELEKTUALNA blondynka, z nieszczęśliwej sfery, lat 25, szuka szlachetnego przyjaciela w cem matr. Listy możliwe z fotografią G. L. 3195:

Rozpoczyna
S. Hucu b. r.
NOWE KURSY SAMOCHODOWE
na wozy osobowe i motory Diesla.
Zgłoszenia codziennie od godziny 9—12 i 16—18. 3219

„GALICJA”
TRANSPORTY SPEDYCJA
Clenie, drobne, transport miejscowy, magazyny. Bogaty park samochodowy i konny.
Lwów, ulica Słowackiego 5
Telefon 210-48.

Od 1. VII. 1943 obowiązują nowe stawki na UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE
Wkrótce ukaza się
TABELE POTRACEN
Wydanie 5-te
(GOTOWE LISTY PŁAC)
w oprac. Cz. Piotrkowicza.
Warszawa,
ul. Marszałkowska 49, m. 23

ULE
KOMPLETNE — NOWOCZESNE nadstawkowe typu „ZANDER”
10-cio ramkowe o wyjątkowo precyzyjnej budowie, opracowane w myśl zarządzenia Naczelnego Związku do Spraw Hodowli Zwierząt w Gen. Gub.
ODDZ. HODOWLI PSZCZOŁ
oraz według szkiców, podanych w „Pszczelarzu” rok IV, — maj 1943, nr 5, pod nadzorem Powiatowego Związku Pszczelarzy Tarnów i fachowego kierownictwa fabrycznego.
CENA ULA LOCO TARNÓW:
a) z półnadszatką 350.00 zł.
b) bez półnadszatką 320.00 zł.
Zgłoszenia proszę nadsyłać pod adresem: Holzverarbeitungswerk Tarnów, vorm. Pariser & Weiss Distrikt Krakau. Tel. Tarnów nr 334. Na żądanie wysyłamy na koszt i ryzyko odbiorcy za wpiętą na obszarze całego G. G. 8147

ŚWIATŁO - DZWONKI
KUCHENKI — LAMPY
ŻELAZKA — RADIA,
GŁOSNIKI — SŁUCHAWKI
fachowo naprawia —
INSTALUJE FIRMA PRZEDWOJENNA
Leon NADRAGA
Lwów, ulica Walsowa 23.
Telefon 261-22.
Pogotowie elektryczne.
Proszę zanotować adres.

RZEMIEŚLNIAK lat 40, separowany na rządowej posadzie, pozna panią niezależną do lat 40, ze sfer rzemieślniczych. Cel matr. Listy Adm. Gaz. Lw. nr 25405:

KAWALER lat 41, inteligentny na dobrej posadzie, poszukuje matrymonialnie niewiastę przystojną do lat 30. Listy Gaz. Lw. 25410:

KTÓRA z pań od 30—40 lat intel., miła, dobrego charakteru urozmaici smutne życie samotnemu panu lat 48, dobrze sytuowanemu z własnym komfortowym mieszkaniem. — Cel matr. Listy koniecznie z fotografią zwrot zrzeczam Gaz. Lw. 25464

KTÓRA z pań intel., miła blondynka od 30—35 lat, zechce uprzyjemnić chwilę w wolnym dniu w tygodniu krótko zamieszkałemu we Lwowie samotnemu, b. dobrze sytuowanemu panu lat 47, raczy napisać do Adm. Gaz. Lw. 25463. Cel matr. 25463

NAUCZYCIELKA ukr. na posadzie, 22-letnia, wyjdzie zmag Listy z fotografią do Gaz. Lw. 25510:

PANNA lat 39, posiadająca gospodarstwo pozna pana do lat 50. Cel matr. Gaz. Lw. 25142:

CHCESZ DOBRZE OZENIĆ SIĘ — wyślij zamąż, osiągniesz szczęście nadeślij swoją fotografię, podaj dane o sobie oraz swoje życzenie Oferty płatne. Adresować: „Studio” Warszawa O 1, skrzynka poczt. 322 8119

Elastyczny wstęgi!

Elastyczność wstęgi jest szczególną zaletą praktycznego opatrunku Hansaplast. Opatrunek z Hansaplastu elastycznego przylega ściśle a zarazem poddaje się sprężystości w wszelkim ruchu ciała.

Transporty wagonowe i samochodowe

wszelkie czynności spedycyjne w całym Gen. Guber. wykonuje firma

Teodor Wienckowski

Lwów, ul. Plekarska 34/I.

Telefon 236-29.

Własny tabor samochodowy.

BARWNIKI

do tkanin

„OLSTAR“

„ZORZA“

po cenach fabrycznych poleca

„SKŁADNICA WOLSKA“

WARSZAWA, ulica Chłodna 68.

FOTO-KINO

ST. MAŁECZEK

Warszawa, ul. Senatorska 17

połącza tanio aparaty fotograficzne i kinowe oraz wszelkie przybory. Patentowane przystawki filmowe do aparatów kliszowych. Wysyłka na prowincję za zaliczeniem.

2899

Papiery

tekstury

Szpagał

pakowe, kancel., piśmienne, białe, białe i fibra, papierowy od Nr. 12-40 i konopny, BIBULKA papierosowa, koperty papier listowy, bruliony, zeszyty, kreplina i inne

W. Graczyk - L. Malczyk

WARSZAWA, ul. Jasna 18/20

tel. 2-41-61. — Prowincja za zaliczeniem. Sprzedaż tylko hurt.

Instrumenty lekarskie

Przyrządy dentystyczne i materiały

poleca w wielkim wyborze

Firma **Mgr. B. BOJKO**

Lwów, ulica Sykstuska 2

Telefon nr. 33-69.

Zamówienia z prowincji pocztą.

2631

BARWNIKI

ULTRAMARYNA

do bielizny i wapna.

Prowincja za zaliczeniem

„RYBAK“

GORKOWSKI i NEIDNER

Warszawa, ulica Pierackiego 17

wysyła za zaliczeniem wszelki sprzęt wędkarski: wędziska, żyłki, haczyki, kolowrotki, błystki, sieci. Najlepsza jakość. Najniższe ceny

2987

WOJNE POSADY

DOCHODZĄCA czysta i uczciwa do sprzątania przyjmie samotny Reichs deutscher. Znajomość języka niemieckiego pożądana. Ausweis zapewniony. Warunki według umowy. Zgłoszenia od 5. 7. 1943. Lwów, Plac Mariacki 8, I. p., m. 1.

POSZUKUJE DZIEWCZYNE do samodzielnego gotowania i sprzątania. Zgłoszenia: Hauptstrasse nr 17. RESTAURACJA. 25279

PRZYJME pomocników i uczniów do kafarstwa. Wynagrodzenie podług umowy. Piotr Rohatyński ul. Sykstuska 52. 25197

PANNĘ intel. lubiącą dzieci, chętnie nauczycielkę bezrobotną młodą, przyjmie do dziecka 2-letniego, ulica Romanowicza 9, m. 3, od 6-7. 25162

DO ziemnych robót w Ostbarnie — „A“ — Betrich poszukuje się zdrowych i silnych mężczyzn i kobiet. Bardzo dobre warunki. Zgłoszenia pisemne do Gaz. Lw. pod nr 25091

BACON-KONSERVENFABRIK Lemberg, Żółkiewstr. 223/25 przyjmie natychmiast dwie siły telefoniczne obeznane z obsługą centrali telefonicznej, władające także językiem niemieckim. v

ZAKŁAD DENTYSTYCZNY M. Puził PIEKARSKA 3 przyjmie technika dentystę, asystentkę, praktykanta. — Zgłoszenia od 10-12. 3261

SILA biurowa żeńska ze znajomością języka niemieckiego, maszyną i buchalterią poszukiwana do przedsiębiorstwa niemieckiego. Warunki będą umówione na miejscu. Zgłoszenia do Gaz. Lw. 25416

SŁUŻĄCA Polkę młodą do wszystkiego natychmiast przyjmie. Sykstuska 25, m. 10 w podwórzu. v

ROBOTNIKA magazynowego, robotników transportowych poszukuje niemieckie przedsiębiorstwo przewozowe. Listy do Gaz. Lw. 25117

GOSPODYNIA - kucharka, starsza — smacznie gotująca, oszczędna, do jednej osoby potrzebna. Przemysł — Postschliessfach 325. v

POSZUKUJE się ogrodnika lub pomocnika ogrodniczego, samotnego — zaraz do folwarku blisko Lwowa. — Listy do Gaz. Lw. 25310

POTRZEBNA kasjerka i praktykantka do salonu fryzjerskiego ul. Chorążczyzny 10. 25316

DOCHODZĄCA potrzebna. Kotlarska 12, mieszka. 7. 25341

FRYZJERSKI czeladnik zdolny, zostanie przyjęty na dobrych warunkach. Lwów, Pl. Akademicki 4.

GOSPODYNIA do gospodarstwa rolnego u samotnego, okolica Lwowa, poszukiwana. Informacji udziela p. Müllerowa, ul. Dunin - Wąsowicza 49 (Lyczaków), folwark Guterówka

PRZEDSIĘBIORSTWO budowlane — przyjmuje: cieśli, stolarzy, murarzy, butelarzy, ślusarzy, malarzy, lakierów do robót budowlanych na Wschód. ZAPŁACENIE: dobra płaca, dodatki za rozłąkę, wyżywienie wojskowe, ubranie, ulupę oraz kartki dodatkowe dla rodzin na miejscu. Listy Gaz. Lw. 24998

RZĄDOWA firma budowlana poszukuje do robót we Lwowie na dobrych warunkach stolarzy, instalatorów, szklarzy, murarzy, lakierników, robotników niekwalifikowanych. Listy do Gaz. Lw. 24909

POSZUKUJE się natychmiast zdolnych i pilnych stolarzy, stelmachów i cieśli. Listy Gaz. Lw. 24255

GRAWERA stal i galanteria — lub dobrze przyuczonego (2.500) mieszka nie możliwe. Przyjmie zaraz. Luchter, Starachowice, Komunikacyjna 12, Distr. Radom. 25071

ZASTĘPCA ze znajomością buchalterii do sprzedaży artykułów biurowych, poszukiwany. (Zaopie obcojęz.) Zgłoszenia: Büroorganisationsmittelvertrieb, Chorążczyzny 6, m. 6.

SILĘ biurową, godną zaufania z dokładną znajomością jęz. niem. w mowie i piśmie, piszącą biegle na maszynie, ew. bez stenografii, poszukuje przedsiębiorstwo niem. we Lwowie. Dobre warunki pracy. Natychmiastowe zgłoszenia do Gazety Lwowskiej pod nr 2099

I. LWOWSKA FABRYKA OBUWIA przyjmie natychmiast na dobrych warunkach zarobkowych 200 pracowników i pracowników różnego wieku. Przyjęci mają możliwość po krótkim przeszkoleniu nabyć u nas praktyki i pracować w odpowiednim zawodzie. Zgłoszenia przyjmują się w fabryce przy ul. Marcina 1. 30. 3240

KRAWCZYNIĘ pierwszorzędną z doświadczeniem przyjmie do domu, ul. Chrzanowskiej 4, parter lewy. 3213

TKACZY POSZUKUJE. Zgłoszenia: Batorego 4, III. p., m. 10, od 10-11

PROWADZĄCEJ gospodarstwo nie duże względnie dobrej służącej poszukuje. Listy Gaz. Lw. 25365

TELEFONISTKĘ z potoczną znajomością niemieckiego przyjmie natychmiast f-a Gaiser, 29. Junistr. 10, II

NIEMIECKIE przedsiębiorstwo budowlane oddział Lwów poszukuje murarzy, cieśli, betoniarzy i robotników. Dobra zapłata i utrzymanie. Zgłoszenia Gaz. Lw. Nr 25339

PRZYJME służącą względnie dochodzącą Zgłoszenia: Kołłątaja 8, m. 17 I. p., III. schody Tytko od 7-mej w.

POSZUKUJE pomocników (pomocni) krawieckich. Wynagrodzenie według umowy. Ausweis i Zusatze zapewnione. Lwów, Fürstenstr. — (Sapiehy) 5, m. 5, B. Chomyn 25531

POSZUKUJE się dobrego technika maszynowego z praktyką oraz zdolnego rysownika technicznego. Zgłoszenia u kierownika Trinkenbrantwerk Lwów, ul. Furgalskiego 2. v

POSZUKUJE dziewczynę natychmiast z dobrym gotowaniem do 2 osób i dziecka. Zgłoszenia Teatynska nr 7, mieszka. 3. v

BUCHALTERA samodzielnego, znającego język niemiecki, księgowość przebiegłą i nowoczesną (kontenplan) poszukuje od zaraz „Obst u. Gemüse Grosshandel“ w Kolomyi. Mieszkanie i kuchnia zapewnione. Zgłoszenia „Gallfrucht“ — Lwów, Jagiellońska 5. 25518

POSZUKUJE pierwszorzędną siłę fryzjerską natychmiast. Zgłoszenia: Lwów, Wałowa 11a, fryzzeria.

POSZUKUJEMY natychmiast zdolnego inżyniera lub technika budowlanego ze znajomością języka niemieckiego. Listy Gaz. Lw. 25434

APTEKA na prowincji poszukuje natychmiast lub później asystenta lub pomocnika ewent. laboranta — obłoża piel. — Warunki mieszkanie, kompletne utrzymanie i od 500 zł. wyższ. Listy Gaz. Lw. 25452

POSZUKUJE natychmiast samodzielny kucharz. Restauracja. Lwów — ul. Korabnicka 8. 25451

FRYZJER męski potrzebny. Grdina strasse 1, 17, Borycki. 25450

PANIENKA umiejąca dobrze szyc na maszynie potrzebna. Pracownia kolder i materaców Lyczka, Lwów, Kopernika czter. 25471

PRZYJME dziewczynki do nauki do zycia kolder. Lyczka, Kopernika 4.

PILNE! Poszukuje się rzeźników i fachowców siły w branży skórzaniej (skóry surowe). Zgłoszenia firma Hülsmann, Lwów, budynek Miejskiej Rzeźni. 25492

NOTARIUSZ we Lwowie poszukuje od zaraz ruinowanego referenta spadkowego, ul. Romanowicza 56, parter, pokój nr 4. 25490

POLSKA FIRMA instalacyjno - budowlana poszukuje na wyjazd: murarzy, cieśli, blacharzy, brukarzy oraz fachowców wszelkich zawodów, również pomocników i robotników niekwalifikowanych. Wynagrodzenie według taryfy OT. Wyżywienie wojskowe, bezpłatne ubranie. Rodziny otrzymują dodatkowe karty żywnościowe. Zgłoszenia listowne do Adm Gaz. Lw. pod nr 25461

SUMIENNEGO stróża nocnego poszukuje się do składnicy firmy budowlanej natychmiast. Listy Adm: Gaz. Lw. nr 25504

PRZYJMIEMY natychmiast szoferę do wozu osobowego. Zgłoszenia w Hotelu „Gallien“ ul. Legionów 45, pokój nr 6, po 19-tej. 25505

MASZYNISTKA polska ze znajomością ukraińskiego troche niemieckiego na przedpłudnie poszukiwana. Adwokat Srokowski — Lwów — ul. Sobieskiego 6m. 25349

GOSPODYNIA inteligentna na wieś do samotnego pana potrzebna. Listy do Gaz. Lw. 25586

MŁODY, ZDOLNY I BIEGŁY POLAK zostanie przyjęty przez poważną firmę niemiecką we Lwowie do prowadzenia zakupów. Dobra znajomość języka niemieckiego wymaga na. Szybkie oferty G. L. 3207

STENOTYPISTKĘ, perfekcyjnie niemiecką w stenografii i maszynopisanu, przyjmie na dobrych warunkach poważna firma niemiecka. Szybkie oferty do Gaz. Lw. 3208

LIEGENSCHAFTSVERWALTUNG - LEMBERG poszukuje natychmiast kilku buchalterów i maszynistek ze znajomością języka niemieckiego. Osobiste zgłoszenia u: Oberrevisor Scholtyssek — Lemberg, Głowińska strasse nr 29. 25292

UWAGA! Poszukuje się rzeźników i niekwalifikowanych robotników na nast. warunkach: oprócz płacy w gotówce czyste, świeżo wyremontowane mieszkanie z noclegiem, obfite smaczne obiady z własnej stołowni. Potrzebni są: 2 cieśle, 2 malarze, 2 stolarze, 2 instalatorzy do gazu i wody, 2 ślusarze, 5 blacharzy, 2 woźniców, 1 elektryk, 1 portier i 10 robotników niekwalifikowanych. — Zgłoszenia przyjmują oddział personalny Treuh. Grundst. - Verw. Lwów, Wałowa 11 pokój 27, z poza Lwowa w drodze pisemnej. 3202

POTRZEBNA uczelna osoba do sklepu tytoniowego. Wynagrodzenie 150 zł. Zgłaszaj się u p. Pochliskiej — Bogusławskiego 18 — w następnym dniu po ogłoszeniu, od godz. 11-tej.

Z GUBY

SKRADZONO Kennkarte wydaną przez Starostwo lwowskie nr 476 na nazwisko Johann Krügel, Żółkiew, ul. Harajowa 13a. v

SKRADZONO Ausweis, metrykę na nazwisko Janusza Zielińskiego. Zgłoś się: Lwów, ul. Tokarskiego 61, m. 25, Janina Szlakowska. v

ZGUBIONO w Stanisławowie dnia 26. 6. br. Schulausweis nr 28 wydany przez Dyrokcję Państw. Rzemieślniczej Szkoły Krawieckiej z polskim jęz. naucz. w Stanisławowie na nazwisko Maria Białus. v

ZGUBIONO Ausweis nr 156 na nazwisko Helena Mędrak wydany przez Szkołę Handlową. v

ZGUBIONO 23. 5. około 6 wieczorem zegarek męski sławo chromowany. Znalazcę proszę o łaskawy zwrot: Magistrat, pokój nr 65 — Czajkowski. v

DMYTRYSZYN Maria, zgłasza zgubione dokumenty: legitymację z Ukraińskiego Komitetu, paszport sowiecki, kartę rejestracyjną z Arbeitsamt i świadectwo choroby — oraz Roman Dmytryszyn zgubił metrykę, wyciąg z metryki, 2 świadectwa szkolne. Proszę łaskawie znaleźć o zwrot na adres Maria Dmytryszyn, ul. Lwia 2, za wynagrodzeniem. v

MARIA LITWIN — zgubiła kartki żywnościowe. v

ZGUBIONO Ausweis szkolny, Ausweis pracy wydany przez Erste Konfektionsfabrik na nazwisko Gospodaryszyn Henryka. v

DNIA 22. 5. skradziono Ausweis nr 223 oraz Spiritus-u. Seifenkarte nr 223 wydane przez Distriktsgesundheitskammer Lemberg na nazwisko Pelypce Maria, akuszerka w Tadanach. 3193

SKRADZONO 28. czerwca w tramwaju 8, metrykę urodzenia, polski dowód osobisty, 3 kartki żywnościowe na nazwisko Aniela Petryka. v

DNIA 30. 5. zgubiono w Deutsche Fleischeri na Halickiej lub w Deutsche Bräuerkauf Akademickiej czarną skórzaną torebkę, Bescheinigung na nazwisko Kiseltschuk Irene — Kennkarte nr 478, Ausweis, pióro wieczne i klucze Łaskawego znalazcę proszę o zwrot za bardzo wysokim wynagrodzeniem, głównie Bescheinigungu pod adres: Bema 5, m. 4.

ZGUBIŁAM Ausweis Behring Instytutu wydany na nazwisko — Maria Monasterska. v

SKRADZONO dokumenty na nazwisko Mróz Antoni, metrykę, prawo jazdy i inne dokumenty; proszę o zwrot. Św. Teresy 26. v

ZGUBIONO 30. 6. w tramwaju 8 — Kennkarte nr A 00773, Ausweis H. K. P., zameldowanie policyjne, Ausweis kolejowy, kartki żyw. niem. na nazwisko Maria Czerwńska, ulica Grochowska 53, mieszkanie 3. Zwrot wynagrodzić. 25293

SKRADZONO torebkę z metryką, dowód osobisty. Proszę o łaskawy zwrot dokumentów i kluczy Ze rebecka, ul. Hodorowskiej 10, — mieszkanie 7a. v

ZGUBIONO książeczkę Komitetu O. pieki Nr 11.820.983 na nazwisko Kokocia Iwan ur. 18/4 1912 Kobylńca Ruską. v

DNIA 1. lipca zginął w okolicy Lyczaków złoty JAMNIK wabił się „Bambi“; proszę o odprowadzenie za wynagrodzeniem: Wyspiańskiego 11a, mieszka. 5. 3211

ZGUBIONO paszport sowiecki, zaświadczenie Ukraińskiego Komitetu w Żółkwi, kartę meldunkową gm. Kreczów na nazwisko Mykielej Franciszek Skwarzawa Nowa, pow. Żółkiew. 25468

KLUCZE w futerale skórzanym zgubiono 30/6. Znalazcę nagroda. Listopada 37, Telefon 218-55. 25414

SKRADZONO książeczkę kontrolną — nr 24 wydaną przez Dyr. Krym. we Lwowie, a skradzioną dnia 29. 6. 1943 w tramwaju nr 8, na nazwisko Procyk Agafia. Zwrot książeczki — wynagrodzić. v

ZGUBIONO portfel skórzany brązowy z Kennkarte na nazwisko Walenty Nowaczek, Baumeister, wystawiony przez Kreishauptmannschaft Lębka, Łaskawy znalazcę proszę o zwrot dokumentów Rozwadowa n/Sanem, Skrytka pocztowa 21

ZGUBIONO dnia 28. 6. Ausweis nr 493 wydany przez Mauko T. Transportunternehmen, metrykę, 240 zł. i inne dokumenty na nazwisko Saweryn Halapacz. Zwrot za wynag.

SKRADZONO Ausweis na nazwisko Maria Kowalska — Lwów — Bagivra 103 v

DNIA 28. 6. 1943 w przejeździe z Przeworska do Lwowa w pociągu zgubiono Kontrollduch nr 110 wydany przez Sicherheitspolizei und S. D. Lwów na nazwisko Kojder Helena. Uczelwy znalazcę zwróć za wynagrodzeniem Lwów, ul. Blacharska 27, mieszka. 5. v

SKRADZONO 30. 6. 1943 torebkę z dokumentami, Kennkarte na nazwisko Antoni Simon, 4 karty żywnościowe niemieckie na miesiąc lipiec na nazwisko Antoni, Maria, Jan, Elżbieta Simon oraz paszport sowiecki, kartę szepczenia i Ausweis pocztowy na nazwisko Helena Simon

ZGUBIONO Ausweis na nazwisko Rozalia Sitasz, Ostbahn — Kolej Wschodnia, metrykę. Ausweis 295 firmy Podskrupaki i paszport wszystkie na nazwisko Sitasz Rozalia. v

ZGUBIONO Kennkarte wydaną w Rzeszowie na nazwisko Róża Wójcik oraz wyciąg metryki śmierci Wincentego Wójcika, wyciąg metryki dziecka Ryszarda i dokumenty gruntowe. v

SKRADZONO Ausweis nr 27, wydany przez firmę Baudach nazwisko Wilhelm Kuczabiński. 25441

SKRADZONO dowód osobisty i metrykę ślubu na nazwisko Beben Józef oraz policyjne kartki meldunkowe na nazwisko Danielewicz Karol, Lwów, Heniga 8 b. v

ZGUBIONO Ausweis nr 56670 wydany przez Landamt Lemberg na nazwisko Hyk Irena, Kamionka-Sirumowa, Bahnhofstrasse 26. — Uprasza o zwrot za wynagrodz.

SKRADZONO Ausweis nr 299 na nazwisko Wolański Tadeusz urodz. 17. 9. 1899 wydany przez Heeresbauamt, Lwów. v

ZGUBIONO 26. 6. dokumenty: paszport, Ausweis, świadectwo szepczenia i pouczenia przeciwlotnicze, Jan Zając, Lwów, Wandy 12, m. 12

ZGUBIONO Ausweis 30. 6. na nazwisko Anna Klysz, Łaskawego znalazcę proszę o zwrot za wynagrodz.

SKRADZONO paszport sowiecki — dowód osobisty, Ausweis pracy na nazwisko Ungar Maria oraz metrykę dziecka na nazwisko Bogucki Andrzej, Stanisławów, ul. Lipowa 7. v

ZGUBIONO paszport i Ausweis z 2-go miejskiego szpitala we Lwowie na nazwisko Jaworowski Paweł — Lwów, ul. Rappaporta 1, m. 10. — Uczelwy znalazcę otrzyma wynagr.

ZGUBIONO Ausweis wyst. Stadthauptmann Lemberg na nazwisko Morgi Johann, Sierpowa 3. v

ZGUBIONO Ausweis pracy wydany przez Stadtvorwaltung Stanisław Abt. Reinigungsanstalt na nazwisko Stefanki Katarzyna, Stanisławów, ul. Sedelmajerowska nr 4. v

ZGUBIONO legitymację kolejową — zaświadczenie Polsk. Komitetu O. pieki, Meldekarte Arbeitsamt u. Stanisławowie, zaświadczenie Kliniki Lwowskiej, zaświadczenie U. S. Stanisławów na nazwisko Czyżewski Tadeusz, Otynia, Głęboka 52. v

SKRADZONO: 1) dyplom szkoły Państwowej; 2) kartę rzeźmienniczą; 3) paszport; 4) Ausweis; 5) wyciąg metryczny na nazwisko Peński Stanisław, Lwów, Wierzbowa 26. Zwrot za wynagrodzeniem. v

SKRADZONO książkę Kasy Chorych w tramwaju, Rybacka 7, m. 8, Lubuska Ewa. v

NAUKA

MŁODZIEŻ w WAKACJE korzysta z NAUKI, GŁĘBOKA 18, by uzupełnić braki i przygot. się do dalszych studiów i pracy! — Zniżki, pomoc! v

LEKcje PISANIA na maszynach — w jęz. niem. i ukr. Przepisywanie, Romańska, Zylkiewiczza 5. 3176

LWOWSKA SZKOŁA SAMOCHODOWA szkoli kierowców na wszystkich klasach pojazdów mechanicznych, załatwia formalności otrzymania prawa jazdy. Dla zamiejscowych ulgi i opłata. — Lwów, ul. SYKSTUSKA nr 63, telefon 260-22. 3179

LEKcje FORTEPIANU — CYTRY, Prof. M. Lipiński, PLAC HALICKI SIEDEM, II. piętro. 3148

GERMANISTA (TKA), siła pierwszorzędną, poszukującą do udzielania nauki języka niemieckiego w godzinach wieczornych, Gaz. Lw. 25037

LEKcje TAŃCA turniejowego zaczynam dziesiątego lipca. WIECZY. STY, Kopernika 16. 25206

SPÓZNIENI mogą dorobić kilkakrotnie klasę szkoły powszechnej. Ul. Listopada 18, Makowiecka. 25057

UDZIELAM nauki kroju, zycia i modelowania. Sawkówna, Rutowskiego 16, II. p., m. 9. 24403

STENOGRAFIĘ polskiej, niemieckiej i języka niemieckiego uczęszcza listownie. Korespondencyjne Kursy Stenografii Lublin, skrytka pocztowa 109. Wyczerpujące informacje — po nadesłaniu. zł. 2. 3145

JEZYKA NI